

Samfélag, umhverfi og starfsfólk

Samfélagskýrsla Norðuráls 2022

Efnisyfirlit

Ávarp forstjóra	3	Grænt bókhald	22
Um Norðurál	4	Starfsfólk, hráefni og auðlindanotkun	22
Samfélagsábyrgð Norðuráls	5	Losun efna og meðhöndlun úrgangs	23
Helstu áherslumál	6	Úrgangur	24
Árið 2022	7	Losun í loft	25
Umhverfisfyrtæki ársins 2022	7	Notkun eiturefna og hættulegra efna	25
Ný framleiðslulína	7	Framleiðsla og hráefnanotkun	26
Orkuskerðing	7	Kolefnislosun	27
Útskrift frá Stóriðjuskóla Norðuráls	8	Þróun milli ára	28
Jafnvægisvogin	8	Kolefnislosun vegna samgangna	29
Norðurálsmótið	8	Efnisnotkun	30
Vottanir, gæðastaðlar, siðir og lög	9	Endurvinnsla og förgun	31
Alþjóleg ASI vottun	9	Móttökustöðvar	32
ISO vottanir	9	Orkunotkun	32
Stjórnerfi Norðuráls	10	Vatn og frárennslu	33
Hagaðilar	11	Líffræðileg fjölbreytni	34
Siðferði og heilindi	12	Tilkynningar og frávik	35
Fjögur heimsmarkmið SP	13	Umhverfisáhrif birgja	35
Hagnaður á árinu og verðmæti til samfélagsins	14	Stærsti vinnustaður Vesturlands	36
Lyktölur 2022	14	Starfsfólk	36
Skattspor Norðuráls	15	Aðbúnaður og heilsa í fyrirrumi	37
ETS kerfið	16	Vinnustaðagreining og kannanir	38
Græn fjármögnun nýrrar framleiðslulínu	16	Einelti og áreitni	38
Heiðarleg viðskipti	16	Örygggið ofar öllu	39
Siðareglur	16	Skipulag og stjórnun heilbrigðis- og öryggismála	39
Umhverfismál	17	Menntun og þjálfun	41
Umhverfismarkmið	17	Öruggt atferli	42
Kolefnishlutleysi	17	Stóriðjuskóli Norðuráls	43
Rannsóknar- og nýsköpunarverkefni	18	Samtöl	43
Aðgerðaráætlun í loftslagsmálum	19	Réttindi og virðing	43
Umhverfisvöktun	21	Samfélagsverkefni	43
Símælingar á framleiðslusvæði	21	Stjórnerfismarkmið Norðuráls	44
		GRI skrá	45

GRI 102-45

Þessi skýrsla fjallar um fyrirtæki í samstæðureikningi fyrir Norðurál Grundartangi ehf. og Norðurál ehf. Hér eru í annað sinn gefnar út upplýsingar um samfélags-, umhverfis- og efnahagsmál í samræmi við viðmið GRI staðalsins (GRI Standards). Um er að ræða kjarna (core) staðalsins og gerð skil á öllum þeim GRI vísum sem tengjast starfsemi Norðuráls. Stuðst er við kortlagningu stýrihóps á helstu snertiflötum starfseminnar, stefnu, gildum og markmiðum félagsins. GRI vísnar eru aðgengilegir í GRI Index töflu. Stýrihópur vann að mikilvægisgreiningu í samráði við Langbrók ehf., GRI vottaðan ráðgjafa.

GRI 102-46

Útgefið í ágúst 2023.

GRI 102-47

Skýrslan fjallar um tímabilið frá 1. janúar til 31. desember 2022.

GRI 102-50

Ábyrgðaraðili: Sólveig Kr. Bergmann, solveig@nordural.is.

GRI 102-51**GRI 102-54****GRI 102-56****GRI 103-1**

Áskoranir og ábyrgð

Ávarp forstjóra

Í ár eru 25 ár liðin frá því að álver Norðuráls á Grundartanga tók til starfa. Frá þeim tíma hefur Norðurál stækkað jafnt og þétt og er í dag eitt stærsta iðnfyrirtæki landsins, einn stærsti raforkukaupandi landsins og einn stærsti vinnustaður landsins. Þessu fylgir mikil ábyrgð.

[GRI 102-12](#)

[GRI 102-14](#)

[GRI 102-54](#)

Meginverkefni okkar er að framleiða ál og eitt helsta áherslumál okkar er að gera það í sátt við umhverfið. Við höfum sett okkur metnaðarfulla aðgerðaáætlun í loftslagsmálum og á það bæði við um umhverfisáhrif sem fylgja álframleiðslunni sjálfri og þau almennu umhverfisáhrif sem fylgja rekstri stórs fyrirtækis. Það var því mikil viðurkenning fyrir okkur, og þakkarverð, þegar fyrirtækið var útnefnt umhverfisfyrirtæki ársins 2022. Þeirri viðurkenningu erum við virkilega stolt af, sem og þeim árangri sem náðst hefur hjá fyrirtækinu í umhverfis- og loftslagsmálum.

Það er áhugaverð staðreynð að ef öll álver í heiminum framleiddu ál með sama hætti og Norðurál myndi losun CO₂ á heimsvísu minnka um 550 milljónir tonna á ári. Til samanburðar nemur heildarlosun Íslands 4,5 milljónum tonna á ári.

En betur má ef duga skal. Verkefninu er hvergi nærri lokið og við þurfum að leggja þung lóð á vogarskálarnar. Við stefnum á algjört kolefnishlutleysi í okkar rekstri og teljum það raunhæft.

Kjarninn í samfélagsábyrgð okkar snýst einmitt um þetta markmið, að miða að því að skapa verðmæti á sjálfbærar og ábyrgan hátt til framtíðar og með jákvæðum áhrifum á samfélagið. Til að svo megi verða tökum við virkan þátt í þróunar- og nýsköpunarverkefnum þar sem leitað er leiða til að fanga og binda eða nýta það CO₂ sem losnar við álframleiðslu Norðuráls. Fjölmög slík verkefni eru í vinnslu og leikur hugvit og þekking sérfraðinga okkar hjá Norðuráli lykilhlutverk í mörgum þeirra. Bindum við miklar vonir við þessi verkefni.

Allt frá stofnun Norðuráls hefur stöðugt verið unnið að því að halda umhverfisáhrifum starfseminnar í lágmarki og nýta orku og hráefni á sem bestan hátt. Þetta, ásamt öryggi, heilbrigði og vellíðan starfsfólks, er það sem Norðurál vill standa fyrir – hér eftir sem hingað til.

Gunnar Guðlaugsson

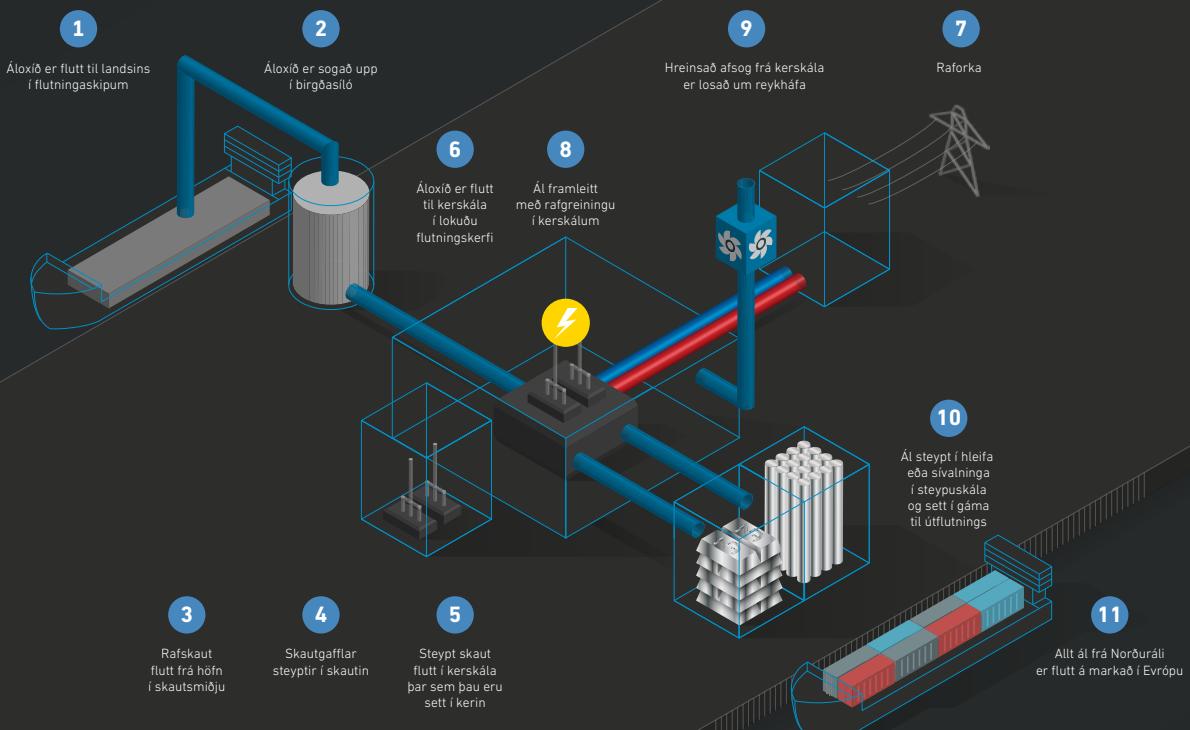
Um Norðurál

GRI 102-1
GRI 102-2
GRI 102-3
GRI 102-5
GRI 102-6
GRI 102-7
GRI 102-9

Norðurál Grundartangi ehf. rekur álver á Grundartanga og framleiðir ál og álblöndur fyrir alþjóðamarkað. Fyrirtækið hefur starfsleyfi fyrir framleiðslu á allt að 350 þúsund tonnum af áli á hverju ári. Starfsstöðvar eru á Grundartanga og í Skógarhlíð í Reykjavík.

Norðurál Grundartangi ehf. er í 100% eigu Norðuráls, sem er í 100% eigu Century Aluminum Company, sem er skrásett í Bandaríkjunum. Stjórn Norðuráls Grundartanga ber ábyrgð á að skipulag og rekstur sé í góðu ástandi, ber ábyrgð á framþróun og langtíma markmiðum Norðuráls Grundartanga og hefur eftirlit með daglegum rekstri fyrirtækisins.

Norðurál Grundartanga var með samning við Concord Resources Limited og Glencore International vegna sölu á öllu áli fyrir framleiðslu og til afhendingar á árinu 2022. Samningurinn er byggður á markaðsverði LME á áli auk álags við sölu innan Evrópusambandsins.

Samfélagsábyrgð Norðuráls

Hjá Norðuráli er lögð áhersla á virðingu fyrir mannréttindum, samfélagi og umhverfi. Stöðugt er unnið að því að halda umhverfisáhrifum af starfseminni í lágmarki og nýta betur orku og hráefni. Öryggi, heilbrigði og vellíðan starfsfólks er í fyrirrúmi. Lögð er áhersla á jafnan rétt starfsfólks til starfsframa, launa og réttinda, óháð kynferði, kynhneigð, trúarbrögðum eða uppruna. Við leitumst við að hafa hvetjandi áhrif á alla virðiskeðju okkar og leggjum áherslu á að innkaup séu unnin af heilindum og í samræmi við gildi fyrirtækisins.

Öflug áhættustýring hefur verið innleidd hjá Norðuráli og greinist áhætta fyrirtækisins í fjóra flokka: viðskiptaáhættu, fjármögnunaráhættu, rekstraráhættu og umhverfisáhættu.

Norðurál er verulega háð verðbreytingum á áli, verði og aðgengi að orku, launakostnaði og kostnaði við öflun lykilhráefna, eins og súrals og rafskauta. Laun, skattar og ýmiss annar rekstrarkostnaður er í íslenskum krónum en tekjur fyrirtækisins að mestu í dollarum. Óhagstæðar breytingar á þessum þáttum geta haft veruleg áhrif á rekstur fyrirtækisins.

Helstu tækifæri felast í lágu kolefnisspori íslensks áls ásamt legu landsins, sem er innan markaðssvæðis þar sem mikil eftirspurn er eftir áli.

Norðurál er eitt stærsta iðnfyrirtæki landsins, einn stærsti vinnustaðurinn og einn af stærstu kaupendum íslenskrar raforku.

Kjarninn í samfélagsábyrgð okkar miðar að því að skapa verðmæti á sjálfbærar og ábyrgan hátt til framtíðar, með jákvæðum áhrifum á samfélagið.

Helstu áherslumál:

Framleiðsla í sátt við umhverfi

Stöðugt er unnið að lágmörkun umhverfisáhrifa og ábyrgri nýtingu orku og hráefna. Norðurál stuðlar að aukinni umhverfisvitund og þátttöku starfsfólks í umbótum. Norðurál uppfyllir kröfur sem settar eru fram í starfsleyfi, sem og lögum og reglum um umhverfismál.

Aðgerðaáætlun í loftslagsmálum

Norðurál hefur sett sér metnaðarfull markmið um að losun gróðurhúsalofttegunda utan viðskiptakerfis ESB skuli árið 2030 hafa dregist saman um a.m.k. 40%.

Markviss umhverfisvöktun

Umhverfisvöktun tekur til um 100 mælibátta í lofti, sjó og ferskvatni, húsdýrum og gróðri í og við Hvalfjörð. Þar er gengið úr skugga um að starfsemi Norðuráls hafi ekki neikvæð áhrif á umhverfið. Umhverfisvöktun er framkvæmd af óháðum aðilum.

Minni sóun og betri nýting verðmæta

Norðurál heldur grænt bókhald, sem er nákvæm skrá yfir allt efni sem kemur til áversins og allt sem fer frá því. Markmið okkar er að takmarka alla efnisnotkun eins og kostur er og gera ítarlega grein fyrir því hvað verður um öll efni.

Fólk í fyrirrúmi

Norðurál hagar starfsemi sinni og viðskiptum með virðingu fyrir mannréttindum. Norðurál leggur áherslu á jafnan rétt starfsfólks til starfsframa, launa og réttinda, óháð kynferði, kynhneigð, trúarbrögðum eða uppruna. Norðurál vinnur að stöðugum umbótum og uppfyllir lög og aðrar kröfur um mannréttindi og jafnrétti.

Virk þátttaka starfsfólks í forvörnum og umbótum

Norðurál hefur öryggi og heilbrigði í fyrirrúmi. Lögð er áhersla á að starfsfólk þekki áhættu og örugg vinnubrögð og að ekkert verk eigi að vinna við ótryggar aðstæður. Áhersla er lögð á virka þátttöku starfsfólks í forvörnum og umbótum. Norðurál uppfyllir lög og reglur um öryggis- og heilbrigðismál.

Uppbyggileg samskipti

Við erum hluti af stærra samfélagi sem nær til fjölskyldna okkar, nágrennis og alls umhverfisins. Við erum stolt af samfélagi okkar og viljum að samfélagið sé stolt af okkur.

Ábyrgir viðskiptahættir

Norðurál lítur á það sem hluta af samfélagslegri ábyrgð sinni að miðla þekkingu starfsfólks, jafnt til fræðasamfélagsins sem og tækni- og nýsköpunariðnaðar. Með því að stuðla að öflugu samstarfi á því sviði getur Norðurál stuðlað að skilvirkari starfsemi og mögulega samdráttar í losun gróðurhúsalofttegunda.

Ábyrg innkaup

Norðurál leggur áherslu á að öll innkaup séu unnin af heilindum, ábyrgð og hagkvæmni. Norðurál hagar starfsemi sinni þannig að við innkaup sé tekið tillit til gæða-, umhverfis- og heilsusjónarmiða. Norðurál vinnur að stöðugum umbótum og uppfyllir lög og reglur um innkaup er gilda hverju sinni.

Stöðugt umbótastarf

Alltaf má gera betur á öllum sviðum. Aldrei má stoppa og láta gott heita, heldur alltaf leita leiða til að ná meiri árangri.

Umhverfisfyrirtæki ársins 2022

Á Umhverfisdegi atvinnulífsins var tilkynnt að Norðurál væri Umhverfisfyrirtæki ársins 2022. Í umsögn valnefndar segir meðal annars að markmið fyrirtækisins séu skýr og aðgengileg en aðgerðaáætlun Norðuráls í loftslagsmálum samanstendur af vel skilgreindum aðgerðum og er leiðarvísis fyrirtækisins að settu marki.

Kolefnisspor áls frá Norðuráli er með því lægsta sem gerist í heiminum og hefur fyrirtækið sett sér það markmið að ná fullu kolefnishlutleysi. Norðurál er þáttakandi í þróunar- og ný-sköpunarverkefnum sem miða að því að þroa tæknilega lausnir sem gera það mögulegt. Norðurál býður viðskiptavinum sínum ál undir vöruheitinu Natur-Al™. Það er markaðssett sem íslenskt ál, er rekjanlegt frá upphafi til enda framleiðsluferlisins og vottað af óháðum aðilum. Þegar litið er á ferlið í heild, frá vinnslu hráefna til afhendingar fullunninnar vörur, nemur kolefnisspor Natur-Al™ einungis fjórðungi af heimsmeðaltalinu.

Ný framleiðslulína

Í janúar 2022 var hafist handa við jarðvinnu vegna byggingar fyrir nýja framleiðslulínu á Grundartanga, sem verður um 8200m² að grunnfleti. Í árslok var svo byrjað að reisa stálgrind byggingarinnar. Ný framleiðslulína gerir Norðuráli kleift að vinna fleiri og verðmætari vörur úr því áli sem framleitt er í álveri fyrirtækisins. Framleiddar verða álstangir til að mæta mikilli eftir-spurn frá evrópskum viðskiptavinum, en stangirnar verða nýttar í vörur eins og bíla, flugvélar, byggingar og raftæki. Áætlað er að framkvæmdum ljúki og framleiðsla hefjist árið 2024.

Um er að ræða fjárfestingaverkefni sem nemur um 120 milljónum dala, eða tæpum 16 milljörðum króna, sem fékk græna fjármögnun frá Arion banka. Ístak og þeirra undirverktakar sjá um byggingarframkvæmdir en Verkís sér um aðalhönnun. Aðrir sem koma að verkefninu eru verkfræðistofurnar Efla, Lota, Mannvit og ráðgjafafyrirtækið HSE.

Orkuskerðing

Vegna óvenju slæmrar stöðu í vatnslónum Landsvirkjunar í byrjun árs 2022, þurfti Landsvirkjun að skerða orku til viðskiptavina sinna í um þrjá mánuði, þar á meðal til Norðuráls. Þetta hafði mikil áhrif á rekstur Norðuráls og þar með magn álframleiðslu Norðuráls á árinu.

Útskrift frá Stóriðjuskóla Norðuráls

Tú nemendur útskrifuðust úr Stóriðjuskóla Norðuráls í desember. Skólinn hefur verið starfræktur frá árinu 2012 og hafa á annað hundrað nemendur stundað nám við skólann. Tilgangur námsins er meðal annars að auka verðmætasköpun og styrkja samkeppnisstöðu fyrirtækisins, auka öryggi starfsfólks við vinnu og efla starfsánægju.

Norðurál er í samstarfi við Símenntunarmiðstöðina á Vesturlandi og Fjölbautaskóla Vesturlands um námið, en auk þess koma sérfræðingar frá Norðuráli að kennslunni.

Jafnvægisvogin

Norðurál hlaut viðurkenningu Jafnvægisvogarinnar annað árið í röð. Markmið Jafnvægisvogar um 40/60 kynjahlutfall í efsta stjórnendalagi er haft til hliðsjónar við matið.

Norðurálsmótið

Það var líf og fjör á Norðurálsmótinu á Akranesi eins og alltaf, þar sem margir snillingar taka sín fyrstu skref á knattspyrnuvellinum. Mótið hófst 16. júní með keppni stúlkna og drengja í 8. flokki, en alls 570 börn tóku þátt þann daginn, 80 drengjalið og 18 stúlknað. Föstudaginn 17. júní var mótið 7. flokks drengja sett formlega að lokinni skrúðgöngu um bæinn. 1150 drengir tóku þátt í mótinu. Heildarfjöldi þátttakenda á Norðurálsmótinu 2022 var því um 1700 keppendur, sem gerir mótið eitt það fjölmennasta á Íslandi.

Vottanir, gæðastaðlar, siðir og lög

[GRI 102-9](#)
[GRI 102-11](#)
[GRI 102-12](#)
[GRI 102-13](#)
[GRI 102-22](#)
[GRI 102-25](#)
[GRI 412-3](#)
[GRI 414-1](#)
[GRI 414-2](#)

Norðurál er með ASI vottun um umhverfisvæna og ábyrga framleiðslu, ISO 9001 vottað gæðastjórnunarkerfi og umhverfis- og öryggisstjórnunarkerfi vottuð samkvæmt ISO 14001 og ISO 45001 stöðlum. Norðurál er jafnlaunavottað fyrirtæki samkvæmt ÍST 85:2012 og handhafi gullmerkis PWC. Norðurál setur fram markmið og áætlanir í samræmi við GRI staðalinn. Jafnframt er lögð áhersla á fjögur Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna sem snúa að sjálfbærri þróun og eru í samræmi við áherslur Norðuráls í samfélags- og umhverfismálum.

Alþjóðleg ASI vottun

ASI (The Aluminium Stewardship Initiative) eru alþjóðleg samtök leiðandi álframleiðenda og hráefnisframleiðenda, umhverfissamtaka og samtaka um samfélagsábyrgð, ásamt framleiðendum á vörum úr áli og álblöndum. Markmið samtakanna er að hvetja til samfélagsábyrgðar og umhverfisvænna vinnubragða við álframleiðslu og ánotkun, allt frá frumvinnslu hráefnis að endanlegri afurð og endurvinnslu áls. Félagar í samtökunum koma úr öllum áttum og heimshornum, allt frá námafyrirtækjum til heimsþekktra fyrirtækja á neytendamarkaði fyrir drykkjarvörur, bíla og raftæki.

Norðurál hlaut í janúar 2020 alþjóðlega ASI vottun um umhverfisvæna og ábyrga framleiðslu, fyrst þeirra álfyrfirrtækja sem starfa á Íslandi. Vottunin staðfestir að starfsemi og viðskiptahættir fyrirtækisins eru samfélagslega ábyrg og framúrskarandi á sviði umhverfisvænnar framleiðslu.

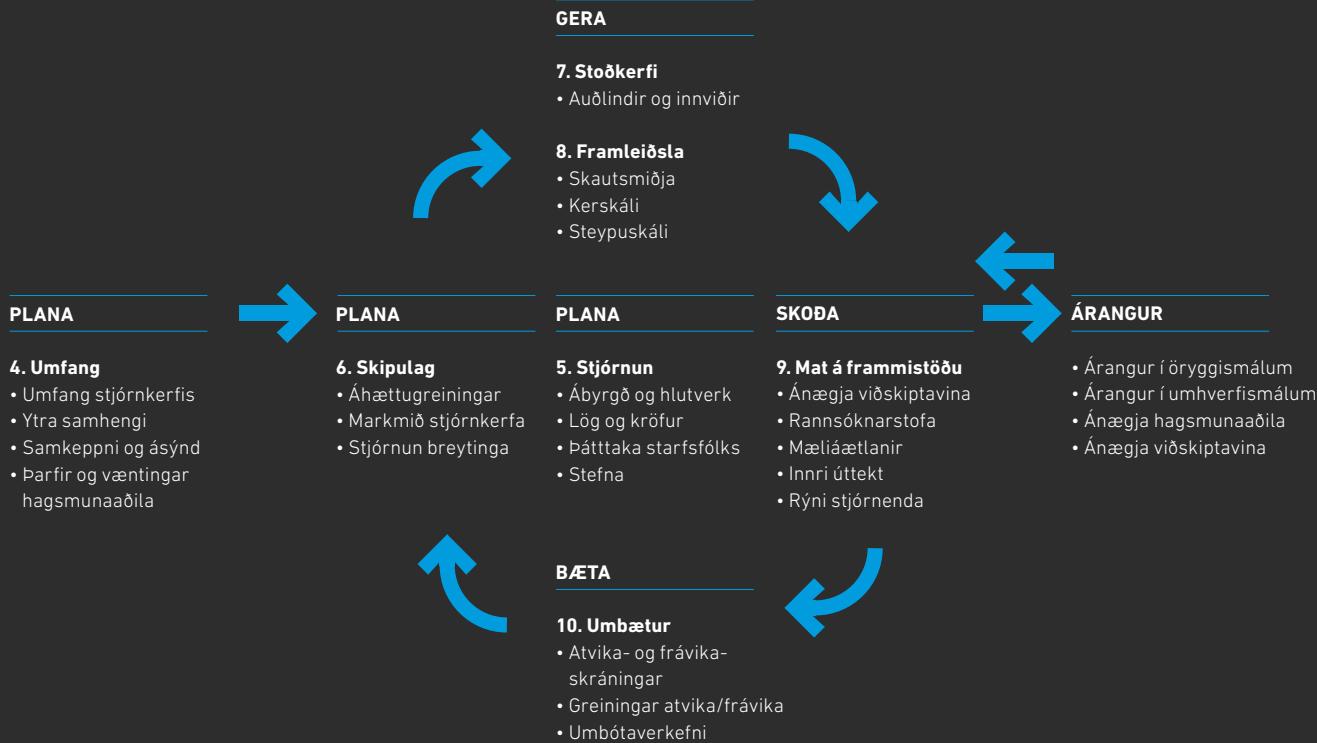

ISO vottanir

Norðurál er með ISO 9001 vottað gæðastjórnunarkerfi og umhverfis- og öryggisstjórnunarkerfi vottuð samkvæmt ISO 14001 og ISO 45001 stöðlum. Vottunin tekur til framleiðslu Norðuráls á áli og álmelmi.

ISO staðlar eru byggðir upp í svokallaðri PDCA (Plan-Do-Check-Act) hugmyndafræði um stöðugar umbætur, og er samþætt stjórnerfi Norðuráls byggt upp til að viðhalda þeim kröfum sem staðlarnir gera. Fyrsta úttekt á stjórnerfum fór fram árið 2012 (ISO 9001) og 2013 (ISO 14001 og ISO 45001). Stjórnerfum er viðhaldið með úttektum ytri aðila tvísvær á ári auk þess sem innri úttektir fara reglulega fram.

Norðurál er jafnlaunavottað fyrirtæki samkvæmt ÍST 85:2012 staðlinum og handhafi gullmerkis PWC.

Stjórnkerfi Norðuráls samanstendur af ýmsum þáttum en þar er helst að nefna gæðahandbók sem inniheldur ferla og leiðbeiningar ásamt ábendingakerfi þar sem skráð eru atvik og ábendingar. Ábendingum er fylgt eftir með fyrirbyggjandi aðgerðum og tækifærum til úrbóta. Stjórnkerfið tilheyrir allri starfsemi Norðuráls, þar með öllu starfsfólki og verktökum.

Norðurál starfar í samræmi við lög um ársreikninga, einkahlutafélög, hollustuhætti og mengunarvarnir, samkeppni, persónuvernd og peningaþvætti auk almennumrarr vinnulöggjafar og landslaga. Fyrirtækið uppfyllir kröfur sem settar eru fram í starfsleyfi, lögum og reglum um umhverfismál og hefur undirritað Parísarsáttmálann um samdrátt í losun utan ETS kerfis.

Lögð er áhersla á gæðavitund starfsfólks og þátttöku í umbótum í umhverfismálum, öryggi, heilbrigði og mannréttindum.

Sjá stefnu Norðuráls hér

[GRI 102-12](#)

[GRI 102-25](#)

[GRI 102-40](#)

[GRI 102-42](#)

[GRI 102-43](#)

Hagaðilar

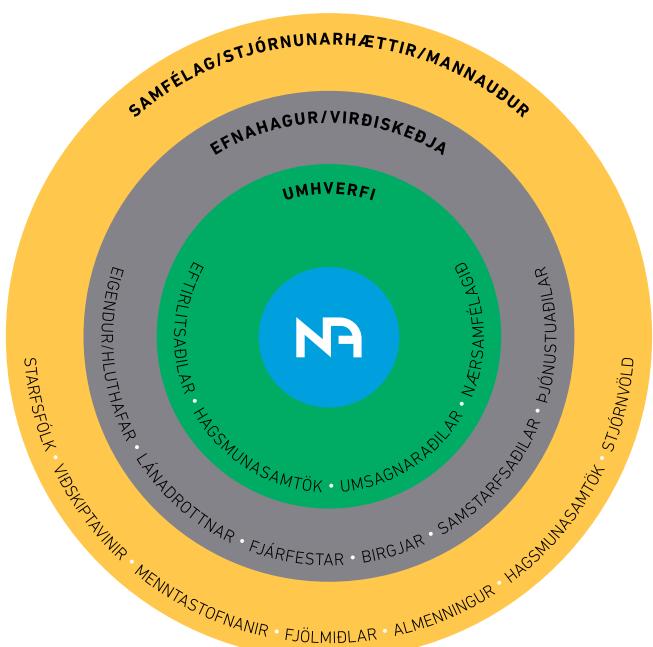
Margt í vinnubrögðum okkar er afleiðing af samræðum og samvinnu við hagaðila. Samskipti okkar við þá byggjast á skuldbindingu um gagnsæ og heiðarleg samskipti, enda mikilvægur þáttur í áframhaldandi velgengni fyrirtækisins.

Samstarf og verklag, þ.m.t. tíðni samstarfs, fer eftir eðli og hagsmunahópum. Samskiptaáætlun liggur að baki samskiptum, og samstarfs- og framkvæmdaverkefni eru skráð í stjórnerfum Norðuráls. Birgjum okkar og verktökum er skyld að fylgja stöðlum Norðuráls í öryggis- og umhverfismálum sem og viðskiptasiðferði. Við kunnum að meta endurgjöf frá hagaðilum okkar og bregðumst við fyrirsprungum.

Hagaðilagreining byggir á samstarfsflötum og sameiginlegum hagsmunum.

Norðurál á í samstarfi við eftirfarandi samtök/félög:

- (ASI) Aluminium Stewardship Initiative
  - Álklassinn
  - European Aluminum
  - Festa
  - Grænvangur
  - Samál
  - Samtök atvinnulífsins
  - Samtök iðnaðarins

Hlutverke

Skapa verðmæti á samkeppnishæfan hátt

Framleiða ál sem mætir þörfum viðskiptavina

Vera ábyrgur þegn í samfélaginu

Sýn

Vera fyrirtæki í fremstu röð

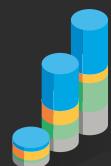

Vera slysalaus vinnustaður

Vera eftirsóknarverður vinnustaður

Gildi

Hagsýni

Liðsheimd

Heilindi

Siðferði og heilindi

Century Aluminum Company, móðurfélag Norðuráls, og öll tengd félög skuldbinda sig til þess að hlíta ströngustu kröfum um heiðarleika, siðferði og ráðvendni í viðskiptum. Stjórnendur skrifa undir siðareglur þar sem settar eru fram skýrar leiðbeiningar til þess að sporna við óheiðarleika og siðleysi í háttsemi og stuðla að því að öll starfsemi félagsins standist þessar kröfur. Starfsfólk má ekki leyfa, bjóða, lofa né veita greiðslur í reiðufé eða öðrum verðmætum, beint eða gegnum þriðja aðila, til opinberra embættismanna eða starfsfólks fyrirtækis í einkageiranum, né til maka, samþýlisaðila, barns eða annars skyldmennis neinna slíkra aðila í þeim tilgangi að hafa áhrif á eða umbuna fyrir gjörðir eða ákvarðanatöku slíkra aðila eða til að öðlast ávinning. Hagaðilar og starfsfólk geta á auðveldan hátt tilkynnt um grun á broti til regluvarðar (generalcouncil@centuryaluminum.com) eða nafnlaust gegnum tilkynningakerfi óháðs þriðja aðila, Ethical Advocate. Tilkynningar má senda allan sólarhringinn, alla daga, með því að hringja í síma 800 9610. Í kjölfar tilkynningar er hrint úr vör rannsókn innanhúss.

Við gerum þá kröfu að allir birgjar og samstarfsaðilar Norðuráls, hvort sem um er að ræða viðskiptavini, verktaka, umboðsmenn eða ráðgjafa, starfi af heilindum og ástundi heiðarleg viðskipti.

[GRI 102-11](#)

[GRI 102-12](#)

[GRI 102-17](#)

[GRI 102-25](#)

[GRI 102-38](#)

[GRI 205-1](#)

[GRI 205-2](#)

[GRI 412-3](#)

[GRI 414-1](#)

Fjögur heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna

Ísland er aðili að Rammasamningi Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar (Loftslags-samningi Sameinuðu þjóðanna) og jafnframt aðili að Kyoto-bókuninni og Parísarsamkomu-laginu. Loftslagssamningur Sameinuðu þjóðanna er helsti vettvangur ríkja heims til þess að ná fram samningum um hnattræn viðbrögð við loftslagsbreytingum. Því er vel við hæfi að stór íslensk fyrirtæki fylgi eftir áætlunum stjórnvalda og reyni að gera betur.

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun eru 17 talsins með 169 undirmark-mið og taka jafnt til innanlandsmála sem alþjóðasamstarfs. Þau eru samþætt og mynda jafn-vægi milli þriggja stoða sjálfbærarar þróunar: efnahagslegrar, félagslegrar og umhverfislegrar.

Norðurál vinnur markvisst að fjórum heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna:

Jafnlaunavottun, Mannréttinda- og jafnréttisstefna, Mannréttinda- og jafnréttismarkmið og Jafnréttis-áætlun Norðuráls stuðla að því að ná 5. heimsmarkmiði Sameinuðu þjóðanna, sem er **að jafnrétti kynjanna verði tryggt og völd allra kvenna og stúlkna efla.**

Öryggis- og heilbrigðisstefna, Markmið í öryggis- og heilbrigðis-málum, Mannréttinda- og jafnréttisstefna og Mannréttinda- og jafnréttismarkmið **stuðla að viðvarandi sjálfbærum hagvexti og arð-bærum og mannsæmandi atvinnutækifærum fyrir alla.**

Gæðastefna, Gæðamarkmið, Umhverfisstefna, Umhverfis-markmið, Innkaupastefna, Innkaupamarkmið, Starfsleyfi og Umhverfisvöktun miða að því að **sjálfbær neyslu- og framleiðslu-mynstur verði tryggð.**

Umhverfisstefna, Umhverfis-markmið, Aðgerðaáætlun í loftslagsmálum, Innkaupastefna og Innkaupamarkmið og þátttaka í rannsóknarverkefnum eru helstu aðgerðir Norðuráls til að vinna að 13. heimsmarkmiði Sþ. **Grípa þarf til bráðra aðgerða gegn loftslagsbreytingum** og áhrifum þeirra.

Hagnaður á árinu og verðmæti til samfélagsins

GRI 102-7
GRI 201-1
GRI 203-2
GRI 204-1
GRI 207-1

Markaðsaðstæður voru jákvæðar á árinu 2022 líkt og árið 2021 eftir að söluverð áls hafði verið lágt árið 2020. Það fór lægst í 1.460 USD/tonn í apríl 2020 en hækkaði þegar leið á árið og var að meðaltali 1.700 USD árið 2020. Hækkun hélt áfram á árinu 2021 og árið 2022. Álverð var að meðaltali 2.480 USD/tonn árið 2021 og 2.820 USD/tonn árið 2022.

Útflutningsverðmæti Norðuráls námu 141 milljarði króna árið 2022. Af þeim tekjum námu greiðslur til íslenskra aðila 64,5 milljörðum króna í formi opinberra gjalda, launa og innkaupa frá innlendum birgjum og þjónustuaðilum. Launagreiðslur ásamt launatengdum gjöldum námu 7,9 milljörðum króna og meðallaun starfsfólks voru 9,8 milljónir króna á ári.

Norðurál skilar verðmætum til samfélagsins með ýmsum hætti. Skattspor félagsins árið 2022 nam 5,0 milljörðum króna. Með öflun gjaldeyristekna, innkaupum á innlendri vöru og þjónustu, greiðslu skatta og opinberra gjalda, sköpun fjölmargra vel launaðra starfa og almennum og viðtækum stuðningi við samfélagið á Vesturlandi hefur Norðurál mikil og jákvæð áhrif á íslenskt efnahagslíf.

Lykiltölur 2022	Milljónir ISK
Tekjur	140.897
Hagnaður	29.712
EBIDTA	16.188
Fjárfestingahreyfingar	5.983
Eiginfjárlutfall	70%
Arðsemi eigin fjár	25,1%
Starfsfólk	632
Álframleiðsla (tonn)	306.267

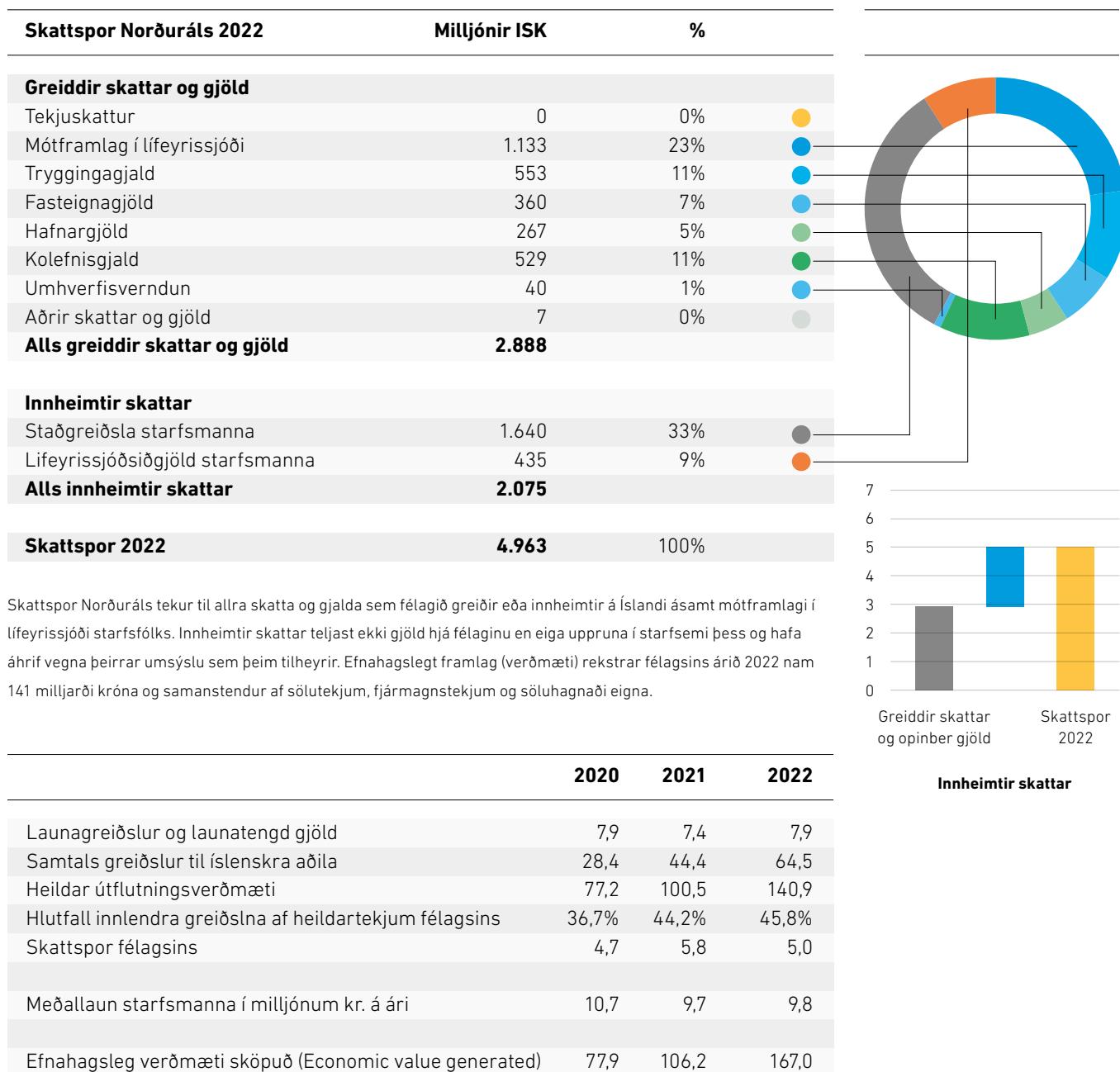
Árið 1997 var undirritaður fjárfestingarsamningur milli ríkisstjórnar Íslands og Norðuráls með gildistíma til 31. október 2018. Árið 2016 virkjaði Norðurál heimild í samingnum um endurskoðun skattafyrirkomulags á þá leið að frá árinu 2017 laut félagið almennum íslenskum skattalögum og gaf þannig eftir fyrri skattávílnanir.

Fjárfestingarsamningurinn er aðgengilegur á [vef Atvinnuvegaráðuneytisins](#).

Framleiðsla Norðuráls
árið 2022 var 306.267 tonn,
sem er um 9.000 tonna
samdráttur í framleiðslu
frá fyrra ári. Ástæða sam-
dráttar í framleiðslu má
aðallega rekja til orku-
skerðingar sem félagið
varð fyrir á fyrrí hluta
ársins þar sem skerða varð
afhendingu orku til stó-
notenda vegna tímabund-
innar ónógrar framleiðslu-
getu orkuveitna. Um 63.000
tonn af framleiðslu
félagsins eru í formi
virðisaukandi framleiðslu
eða álmelmi. Hagnaður
ársins 2022 nam 29,7
milljörðum króna.

Skattspor Norðuráls

Efnahagsleg verðmæti af starfsemi Norðuráls námu rúnum 167 milljörðum króna árið 2022 og samanstanda þau af sölutekjurum, fjármagnstekjurum og söluhagnaði eigna. Þar af var 64,5 milljörðum króna ráðstafað til íslenskra aðila með margvíslegum hætti, svo sem launagreiðslum til starfsfólks, launatengdum gjöldum, kaupum á rafmagni, kaupum á aðföngum og þjónustu, og greiðslu skatta og annarra opinberra gjalda.

Upphæðir eru í milljörðum ISK á meðalgengi hvers árs.

ETS kerfið

Sú losun gróðurhúsalofttegunda sem er beintengd framleiðsluferli Norðuráls fellur undir viðskiptakerfi Evrópusambandsins með losunarheimildir (ETS). Markmið þess er að draga úr losun frá framleiðslu stærri iðnfyrirtækja í Evrópu þar sem fyrirtækin þurfa að kaupa losunarheimildir. Viðskiptakerfið virkar því sem hagrænn hvati fyrir iðnfyrirtæki til að draga úr losun. Árið 2022 nam gjaldfærsla Norðuráls vegna losunarheimilda 529 milljónum króna.

Græn fjármögnun nýrrar framleiðslulínu

Framkvæmdir við nýja framleiðslulínu Norðuráls gengu vel á árinu 2022 og er áætlað að þeim ljúki á fyrri hluta næsta árs. Ný framleiðslulína gerir Norðuráli kleift að framleiða verðmætarí vorur hér á landi með minni orkunotkun og minna kolefnisspori. Umtalsverð orka sparast með áframvinnslu hérlandis eða um 40%.

Um er að ræða fjárfestingaverkefni sem hleypur á um 120 milljónum dala, eða tæpum 17 milljörðum króna. Verkefnið er fjármagnað með grænni fjármögnun hjá Arion banka. Græn fjármálaumgjörð Arion banka byggir á viðmiðum Alþjóðasamtaka aðila á verðbréfamarkaði, ICMA, og horfir til flokkunarkerfis Evrópusambandsins og heimsmarkmiða Sameinuðu þjóðanna.

Heiðarleg viðskipti

Móðurfélag Norðuráls, Century Aluminum Company, og dótturfélög þess hafa einsett sér að ástunda gott siðferði og fara að lögum í viðskiptum um allan heim. Bandarísk og alþjóðleg lög og reglur banna spillta viðskiptahætti, s.s. óeðlilega fyrirgreiðslu og rangfærslur í bókhaldi og öðrum gögnum.

Tilgangurinn með stefnunni er að setja upp staðla og verklag sem starfsmönnum er skylt að hlíta til að tryggja að farið sé að lögum og tryggja gott orðspor fyrirtækis sem stundar heiðarleg viðskipti.

Norðurál hefur náð góðum árangri við að takmarka losun gróðurhúsalofttegunda, minnka sóun og bæta nýtingu hráefna. Losun frá framleiðslu er með því lægsta sem þekkist í heiminum með vönduðum vinnubrögðum og skilvirkja eftirliti með rekstri. Losun utan framleiðslu minnkar stöðugt og þar er unnið eftir nákvæmri aðgerðaáætlun og skýrum markmiðum.

Norðurál leggur áherslu á að starfsemi fyrirtækisins sé í sátt við umhverfið. Stöðugt er unnið að lágmörkun umhverfisáhrifa og ábyrgri nýtingu orku og hráefna. Norðurál stuðlar að aukinni umhverfisvitund og þátttöku starfsfólks í umbótum. Norðurál uppfyllir kröfur sem settar eru fram í starfsleyfi, lögum og reglum um umhverfismál.

Umhverfismarkmið

- **Lágmörkun losunar**
- **Starfsfólk þekki umhverfisáhrif starfseminnar**
- **Ábyrg endurnýting og förgun**

Kolefnishlutleysi

Norðurál framleiðir ál með einu lægsta kolefnisspori í heimi. Þegar litið er á ferlið í heild, frá vinnslu hráefna til afhendingar fullunninnar vöru, nemur kolefnisspor áls frá

Norðuráli einungis um fjórðungi af heimsmeðaltalinu. Við stefnum að því að verða fyrsta álver í heiminum sem framleiðir kolefnishlutlaust ál.

Stærsta uppsprettu gróðurhúsalofttegunda frá álverum er CO₂ sem losnar við bruna á kolefnisskautum við rafgreiningu á áli. Með bestu fáanlegri tækni er ekki til önnur aðferð til að framleiða ál. Þess vegna er einkum horft til tveggja leiða til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda frá álverum:

1. Að þróa nýja tegund skauta þar sem kolefni binst ekki súrefni. Það hefði í för með sér að losun CO₂ yrði hverfandi.
2. Að fanga CO₂ úr útblæstri kerskála og háfa. Stærsta áskorunin er sú að styrkur CO₂ per rúmmál í útblæstri er líttill, eða álíka mikill og í andrúmsloftinu.

Norðurál tekur þátt í þróunar- og nýsköpunarverkefnum sem miða að því að gera álframleiðslu okkar að fullu kolefnishlutlausa. Meðal verkefna sem verða unnin á Íslandi þar sem hugvit og þekking sérfræðinga Norðuráls leikur lykilhlutverk:

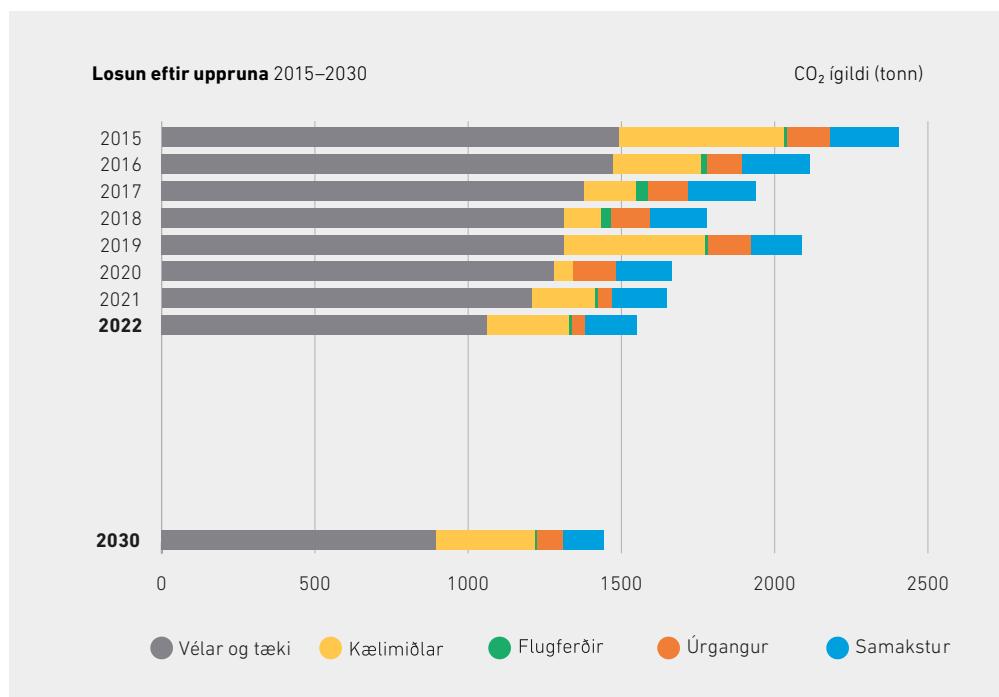
- Norðurál og norska fyrirtækið Ocean Geoloop munu starfa saman að því að þróa lausn um að fanga CO₂ sem losnar við framleiðsluna. Tæknin styðst við vatnsaflsvél sem nýtir CO₂ frá álverinu til raforkuframleiðslu, sem skilar sér síðan í sjálfvirkri kolefnistökulausn fyrir Norðurál.
- Norðurál og Qair Group, sem er framleiðandi endurnýjanlegrar raforku, stefna á þróun lausna til að fanga og binda koldíoxið sem losnar við álframleiðsluna. Áætlanir Qair miða að því að nýta CO₂ til framleiðslu á rafeldsneyti (e-fuel).
- Norðurál styður við nemendur í HR vegna verkefna sem miða að kolefnishlutleysi. Stuðningurinn hefur verið í tengslum við umsóknir um styrki og aðgengi að gögnum og sérfræðingum.
- Nýverið fékk Guðrún Arnbjörg Sævarsdóttir, prófessor við verkfræðideild Háskólags í Reykjavík, styrk úr Rannsóknarsjóði fyrir doktorsnema og mun helga sig því verkefni að gera styrk koldíoxíðs í úblæstri Norðuráls hærri svo hægt sé að nota lausnir eins og til dæmis Carbfix.
- Norðurál er eitt þeirra fyrirtækja sem, ásamt stjórnvöldum og OR, er aðili að viljayfir-lýsingum að kanna hvort CarbFix geti orðið raunhæfur kostur til þess að draga úr losun CO₂ frá stóriðju. Sem stærsti viðskiptavinur OR höfum við frá upphafi komið að CarbFix verkefninu.
- Norðurál hefur aðstoðað Arctus Metal sem vinnur að því að þróa kolefnislaus rafskaut.

Aðgerðaáætlun í loftslagsmálum

Umhverfisáhrif vegna losunar gróðurhúsalofttegunda af starfsemi Norðuráls eru tvíþætt. Annars vegar eru það umhverfisáhrif sem fylgja áframleiðslunni sjálfri, sem falla undir viðskiptakerfi ESB (ETS) og hins vegar þau almennu umhverfisáhrif sem fylgja rekstri stórs fyrirtækis. Við erum því í raun með tvenns konar umhverfisbókhald fyrir losun gróðurhúsalofttegunda: eitt sem heldur utan um framleiðsluhlutann og annað sem heldur utan um losun sem verður til við annan rekstur fyrirtækisins.

Við höfum sett okkur metnaðarfull markmið þegar kemur að áframleiðslunni sjálfri, en ekki síður um að lágmarka losun gróðurhúsalofttegunda sem ekki fellur undir viðskiptakerfi ESB. Þetta er í samræmi við skuldbindingar Íslands gagnvart Parísarsamningnum og höfum við sett okkur markmið um að árið 2030 skuli losun hafa dregist saman um a.m.k. 40% miðað við árið 2015. Jafnframt skuli urðun á blönduðum úrgangi hafa dregist saman um minnst 40% fyrir árið 2030 miðað við árið 2015.

Nú þegar hefur góður árangur náðst. Losun gróðurhúsalofttegunda sem áætlunin nær til hefur dregist saman um 35% og magn úrgangs til förgunar um 70%.

Olíunotkun véla og tækja er stærsti hlutinn af heildinni og þar hefur þegar náðst 29% samdráttur.

Aðgerðaáætlun okkar í loftslagsmálum felur í sér 10 aðgerðir sem taka á stærstu losunarþáttum í þeim hluta starfseminnar sem fellur ekki undir viðskiptakerfi ESB um losunarheimildir eða sjálfa álframleiðsluna.

Vélar og tækji

Markmið: Samdráttur um 940 tonn CO₂-ígilda ..... **Aðgerð 1:** Orkuskipti véla og tækja

Kælimiðlar

Markmið: 40% samdráttur ..... **Aðgerð 2:** Bætt gagnaskráning vegna notkunar kælimiðla
..... **Aðgerð 3:** Endurskoðun á tegund kælimiðils

Samakstur starfsfólks

Markmið: Draga úr losun um 40% ..... **Aðgerð 4:** Áætlunargerð um orkuskipti fólksstíla Norðuráls

Millilandaflug starfsfólks

Markmið: 40% samdráttur ..... **Aðgerð 5:** Endurskoðun á ferli við samþykki flugferða. Starfsfólk þarf að skila rökstuðningi fyrir þörf á ferðum milli landa.

Endurvinnsla og förgun

Markmið: Förgun á almennum blönduðum úrgangi dragist saman um 40%

..... **Aðgerð 6:** Samdráttur í plastnotkun
..... **Aðgerð 7:** Kortlagning á möguleikum í nýtingu framleiðsluúrgangs sem fer í flæðigryfjur
..... **Aðgerð 8:** Samræming sorpmerkinga
..... **Aðgerð 9:** Fræðsla um úrgangs- og umhverfismál
..... **Aðgerð 10:** Stuðningur við rannsóknaverkefni í áliðnaði

Nánari grein er gerð fyrir aðgerðaáætlun okkar í loftslagsmálum hér:

<https://nordural.is/adgerdaaetlun-i-loftslagsmalum/>

Umhverfisvöktun

Nánasta umhverfi Norðuráls, Grundartangi og Hvalfjörður, er eitt mest rannsakaða svæði á Íslandi. Óháðir aðilar hafa eftirlit með um 100 mælibáttum í lofti, sjó og ferskvatni, húsdýrum og gróðri til að ganga úr skugga um að starfsemi fyrtækja á Grundartanga hafi ekki neikvæð áhrif á umhverfið. Umhverfisvöktun iðnaðarsvæðisins á Grundartanga fer fram samkvæmt umhverfisvöktunaráætlun sem gerð er skv. starfsleyfum og samþykkt af Umhverfisstofnun. Þau fyrtæki sem taka þátt í umhverfisvöktuninni eru Elkem Ísland, Norðurál Grundartanga og Alur álvinnsla.

Nýjustu útgáfu skýrslu um umhverfisvöktun má finna [hér](#)

Mælistáðir – eftirlit með staðbundinni losun

Símælingar á framleiðslusvæði

Fylgst er með flúorlosun, ryklosun og brennisteinslosun frá kerskálum og þurrhreinsi-virkjunum með símælingum og árlegum samanburðarmælingum ytri aðila. Mælingar á losun flúors um rjáfur kerskála byggjast annars vegar á mælingum á styrk flúorgass í rjáfrinu með leysigeisla og hins vegar á mælingum á loftmagni út um rjáfur með loftflæðimælingum.

Grænt bókhald

[GRI 301-1](#)
[GRI 302-1](#)
[GRI 303-5](#)
[GRI 405-1](#)

Markmið okkar er að nýta allt hráefni eins vel og kostur er og gera ítarlega grein fyrir því hvað verður um öll efni sem til okkar koma. Norðurál heldur Grænt bókhald, sem er nákvæm skrá yfir allt efni sem kemur til áversins og allt sem fer frá því. Bókhaldið sýnir með skýrum hætti að við höfum náð verulegum árangri á fjölmögum sviðum. Allt frá bættri nýtingu hráefnis að endurvinnslu lífræns úrgangs í móttuneytinu.

Starfsfólk, hráefni og auðlindanotkun

Magn	2020	2021	2022	Eining
Fjöldi starfsfólks	581	601	631	
Raforkunotkun	4.626.000	4.669.000	4.566.844	MWst
Olíunotkun	466.822	440.690	387.619	Lítrar
Gasnotkun	33	32	22	Tonn
Notkun á köldu vatni	180.611	177.116	163.733	m³
Notkun á sjó	7.884.000	7.884.000	7.884.000	m³
Heildarhráefnisnotkun	2,37	2,39	2,38	t/t Al
Innflutt hráefni	2,37	2,39	2,38	t/t Al
Eiturefni & hættuleg efni (fast)	605.101	614.410	592.526	Tonn
Eiturefni & hættuleg efni (fljótandi)	493.990	466.947	417.715	Lítrar
Notkun umbúða og þökkunarefnis	< 400	< 400	< 400	Tonn

Losun efna og meðhöndlun úrgangs

GRI 301-2
GRI 305-1
GRI 306-1
GRI 306-2

Magn	2020	2021	2022	Eining
Losun efna í andrúmsloft				
Flúoríð (loftkennt og rykbundið) F	0,38	0,38	0,40	kg/t Al
Brennisteinstvíoxið SO ₂	8,64	10,62	11,69	kg/t Al
Ryk	0,70	0,71	0,71	kg/t Al
Koltvísýringur CO ₂	1,50	1,53	1,55	t/t Al
Flúorkolefnissambönd, PFC CO ₂ ígildi	0,14	0,15	0,13	t CO ₂ íg. /t Al
Fjöлhringa arómatísk vetriskolefni PAH ₁₆	0,000058	0,000056	0,000079	kg/t Al
Losun efna í yfirborðsvatn/grunnvatn/sjó				
Seyra	0,07	0,05	0,05	kg/t Al
Olía/fita í kælivökva frá steypuskála og afriðlum	< 0,5	< 0,5	< 0,5	ppm
Losun efna í holræsakerfi sveitarfélags				
Tæming á rotþró	0,07	0,05	0,05	kg/t Al
Magn úrgangs til förgunar				
Pressanlegur úrgangur	0,50	0,40	0,45	kg/t Al
Förgun í flæðigryfju	36	33	28	kg/t Al
Magn úrgangs til endurvinnslu				
Skautleifar og kolaryk	109	111	114	kg/t Al
Álgjall	8,8	9,2	8,5	kg/t Al
Timbur	1,0	1,1	0,9	kg/t Al
Brotajárn	2,1	2,6	2,1	kg/t Al
Pappi	0,12	0,12	0,12	kg/t Al
Plast	0,04	0,03	0,05	kg/t Al
Magn spilliefna til förgunar				
Samtals spilliefni	0,02	0,01	0,03	kg/t Al

Urðun á almennum blönduðum úrgangi frá starfsemi Norðuráls hefur verið hætt. Þess í stað er hann mótaður í orkukubba af móttökuaðila og þeir fluttir út, mestmegnis til Danmerkur, þar sem þeir eru brenndir til orkunýtingar. Orkan úr því ferli er nýtt til húshitunar og rafmagnsframleiðslu þar sem annars væru notuð kol að stórum hluta. Úrgangurinn nýtist því sem eldsneyti í stað þess að safnast upp í landfyllingum hér á landi með tilheyrandí losun gróðurhúsalofttegunda.

Magn	2020	2021	2022	Eining
Efni frá fráveitu				
Seyra	21,2	16,4	14,9	Tonn
Úr fituskiljum	8,4	6,6	3,2	Tonn
Efni til endurvinnslu				
Skautleifar	32.769	33.750	33.429	Tonn
Kolaryk	1.266	1.302	1.409	Tonn
Baðefni	2.888	1.823	2.982	Tonn
Álgjall	2.762	2.890	2.603	Tonn
Straumteinar	1.986	1.714	1.341	Tonn
Tindaefni	-	-	-	Tonn
Brotajárn	645	830	640	Tonn
Timbur	307	362	273	Tonn
Pappi	38	37	36	Tonn
Plast	13	10	14	Tonn
Olía-olíusori	29	4	7	Tonn
Hjólbarðar	1,7	9,8	9,4	Tonn
Raftæki og rafgeymar	5,1	3,9	5,7	Tonn
Föt og klæði	4,1	2,9	1,9	Tonn
Ljósaperur	0,20	0,17	0,26	Tonn
Olíumengaður úrgangur	9	8	9	Tonn
Malbik	-	-	-	Tonn
Spilliefni				
Raftæki - spilliefni	0,00	0,4	-	Tonn
Spilliefni	4	2	7	Tonn
Málning	0,8	0,4	0,8	Tonn
Efni í flæðigryfju				
Kerbrot	8.289	7.008	5.793	Tonn
Kolefni – skautsmiðja	1.275	1.409	1.221	Tonn
Kolefni - kerskáli	1.224	1.242	1.110	Tonn
Uppsóp	-	-	-	Tonn
Afsag af kerfóðunarefnum	498	413	274	Tonn
Ofnafóðringar	121	127	51	Tonn
Möl og jarðvegur	-	75	-	Tonn
Fastur úrgangur				
Pressanlegur úrgangur	157	125	138	Tonn
Lífrænn úrgangur	8	10	13	Tonn

Losun í loft

[GRI 301-1](#)
[GRI 305-1](#)
[GRI 305-6](#)
[GRI 305-7](#)

Magn	2020	2021	2022	Eining
Efni				
CO ₂	467.721	481.595	474.498	Tonn
CF ₄ /C ₂ F ₆	43.137	46.860	38.753	t CO ₂ ígildi
SO ₂	2.700	3.348	3.580	Tonn
Fjöldringa arómatísk vetriskolefni	18,1	17,6	24,2	Kg
Heildarflúor	120	121	122	Tonn
Ryk (PM10)	218	222	216	Tonn

Notkun eiturefna og hættulegra efna (Xn, T, Tx, C, Xi, E, Fx, F, O, N)

Magn	2020	2021	2022	Eining
DAG 2671 (O,T,N)	-	-	-	Lítrar
DAG 554/20 (C,N,Xn)	19.540	18.937	20.027	Lítrar
Sement	152	-	97	Tonn
Þjöppusalli (T)	758	660	535	Tonn
Kragasalli (T)	1.452	1.219	1.417	Tonn
Própangas (Fx,F,E)	33	32	22	Tonn
Gasolía (Dísilolía) (Xn,O)	466.822	440.690	387.619	Lítrar
Glussaolía	7.628	7.320	10.069	Lítrar
Sódi (Xi)	249	227	297	Tonn
Álflúoríð (Xn)	4.551	4.233	4.306	Tonn
Súral (Xn)	597.881	608.015	585.833	Tonn
Ferromangan (Xn)	10	10	10	Tonn
Ferrofósfor (Xn)	15	13	9	Tonn

Framleiðsla og hráefnanotkun

GRI 301-1

GRI 302-1

Magn	2020	2021	2022	Eining
Álframleiðsla				
Framleiðsla á hreinu áli	312.629	315.182	306.267	Tonn
Súral	597.881	608.015	585.833	Tonn
Álflúoríð	4.551	4.233	4.306	Tonn
Forbökuð skaut (nettó notkun)	130.604	133.658	131.222	Tonn
Própangas	33	32	22	Tonn
Dísilolía	466.822	440.690	387.619	Lítrar
Sódi	249	227	297	Tonn
Kragasalli	1.452	1.219	1.417	Tonn
Steypujárn	871	836	581	Tonn
Gaflar og viðgerðarefni	513	596	509	Tonn
Raforka	4.626.000	4.669.000	4.566.844	MWst
Iönaðarvatn	108.367	106.269	98.240	m³
Neysluvatn	72.244	70.847	65.493	m³
Sjór	7.884.000	7.884.000	7.884.000	m³
Kíssill	3.239	4.199	4.656	Tonn
Magnesíum	126	153	176	Tonn
Titaníum	46	65	73	Tonn
Strontíum	16	18	21	Tonn
Glussaolía	7.628	7.320	10.069	Lítrar
Kæliolía	2.804	3.057	1.709	Lítrar
Ýmis olíuhreinsiefni	1.970	2.035	1.800	Lítrar
Smurolía	6.997	2.820	5.899	Lítrar
Kísiljárn	23	20	17	Tonn
Ferromangan	10	10	10	Tonn
Ferrofosfór	15	13	9	Tonn
Kolefni	66	53	48	Tonn
Stálhogl	78	86	34	Tonn
Tréspírus	17.200	12.250	12.250	Stk.
Rafgeymar	72	67	58	Stk.

Kolefnislosun

GRI 102-12
GRI 302-2
GRI 305-1
GRI 305-2
GRI 305-3
GRI 305-4
GRI 305-5

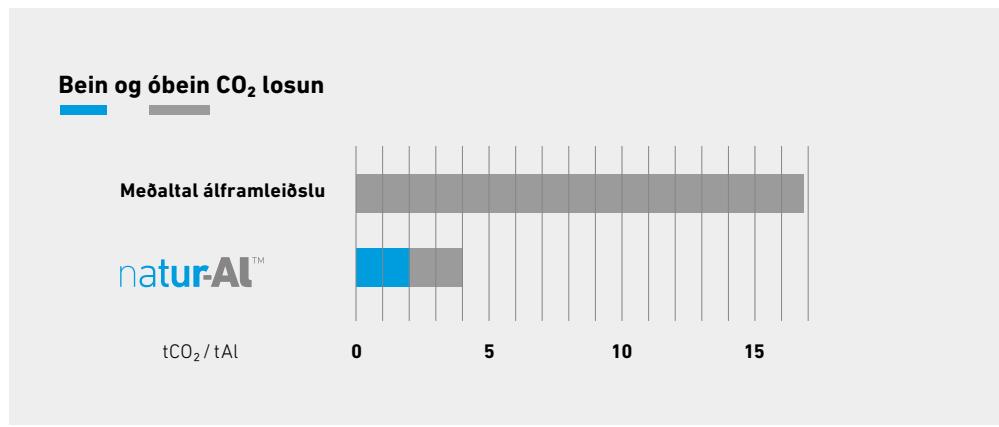
natur-Al™

Fyrir nokkrum árum tókum við hjá Norðuráli ákvörðun um að þróa vörulínu, Natur-Al™, sem svarar kalli neytenda um aukið gagnsæi, lægra kolefnisspor og aukna upplýsingagjöf.

Það er ekki nóg að segja fólk að varan sé umhverfisvæn. Það verður að vera hægt að styðja þá fullyrðingu með gögnum og rekja framleiðsluferlið allt. Við skoðuðum því allt framleiðsluferlið með nákvæmum hætti, frá því að báxít er grafið upp og þar til fullunnið á er komið til viðskiptavinar með vistferilsgreiningu (e. Life Cycle Assessment) á því áli sem fyrirtækið framleiðir.

Greiningin miðast við vistferli álsins frá vöggu að hliði (e. cradle-to-gate) þar sem tekið er tillit til framleiðslu og flutninga hráefna, staðbundinnar losunar mengandi efna og myndunar úrgangs auk flutnings á lokaafurð framleiðslunnar á markað í Evrópu. Líkan fyrir alla virðiskeðju álframleiðslunnar var útbúið með upplýsingum frá Alþjóðasamtökum álframleiðenda (IAI) ásamt gögnum úr framleiðsluferli Norðuráls. Greiningin var gerð í samræmi við ISO staðla 14040:2006 og 14044:2006 og við framkvæmd hennar var notast við hugbúnaðinn GaBi frá Thinkstep, sem og alþjóðlega gagnabanka. Við greininguna voru notuð fimm ára meðaltalsgögn úr framleiðsluferli Norðuráls til að fá lýsandi mynd af ferlinu.

Afraksturinn er vörumerkið Natur-Al™, sem er skrásett vörumerki beggja vegna Atlants-hafsins. Ál undir merkjum Natur-Al™ hefur kolefnisspor sem er undir 4 tonnum koltvíoxiðgilda á hvert tonn af áli, og er þar allt tekið með í reikninginn – öflun báxíts og vinnsla áloxíðs til álvinnslu og flutningur alla leið til kaupanda. Heildarlosun koltvíoxiðgilda við framleiðslu Natur-Al™ er innan við fjórðungur af meðallosun álframleiðslu í heiminum, sem er um 18 tonn á hvert tonn af áli.

Vistferilsgreiningin er unnin af óháðum aðila og við getum boðið viðskiptavinum okkar öll gögn sem þarf til að greina kolefnisspor á neytendavörum sem framleiddar eru úr Natur-Al™ áli.

Við hjá Norðuráli erum sannfærð um að framtíðin liggi í vörubróun sem þessari. Þetta verkefni sýnir líka fram á mikilvægi áframhaldandi þróunar og nýsköpunar í geirum eins og okkar.

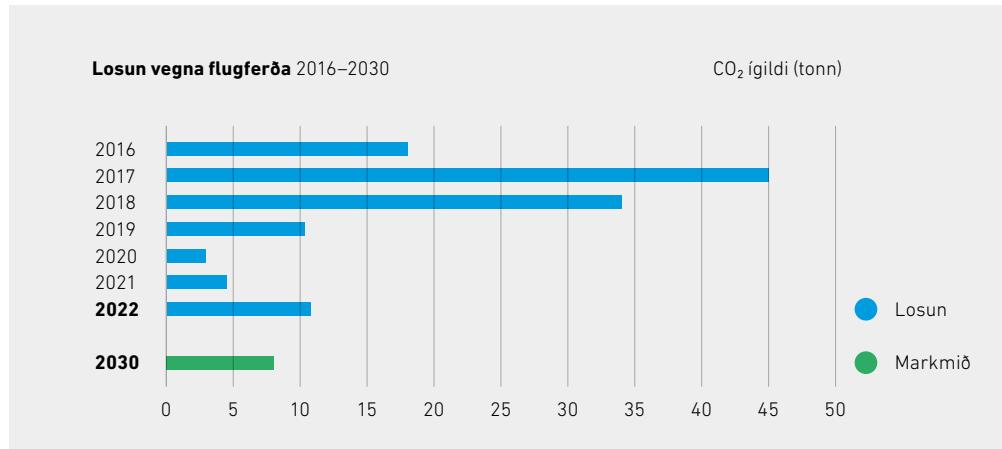
Þróun milli ára

tonn/t Al

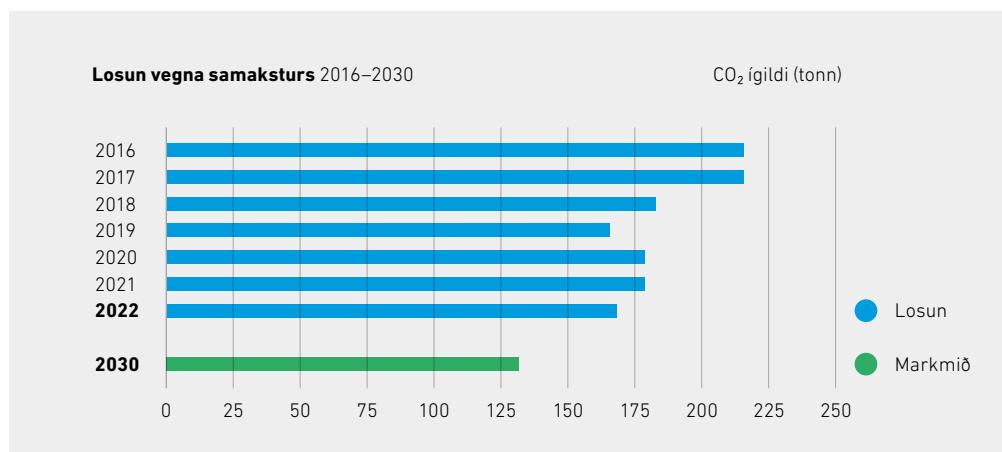
	2018	2019	2020	2021	2022
Bein losun CO ₂ frá framleiðslu á Grundartanga	512.404	514.731	510.858	528.455	513.251
Magn losunar á framleiðslueiningu	1,61	1,63	1,63	1,68	1,68

Kolefnislosun vegna samgangna

Hjá Norðuráli ferðast stór hluti starfsmanna samferða til og frá vinnu í bílum Norðuráls. Með samakstri er dregið verulega úr heildarfjölda bílferða starfsmanna til og frá vinnu, og þannig er dregið úr óbeinni losun frá starfsemi Norðuráls. Losun frá samakstri hefur dregist saman ár frá ári og skýrist það af innleiðingu 48 rafmagnsbíla auk þess sem lögð hefur verið áhersla á sparneytni bíla og bætta sætanýtingu. Þessar aðgerðir hafa skilað samdrætti í losun koldíoxíðs sem nemur 54 tonnum, eða tæplega 20.000 lítrum af olíu á ári. Það er 24% samdráttur frá árinu 2015.

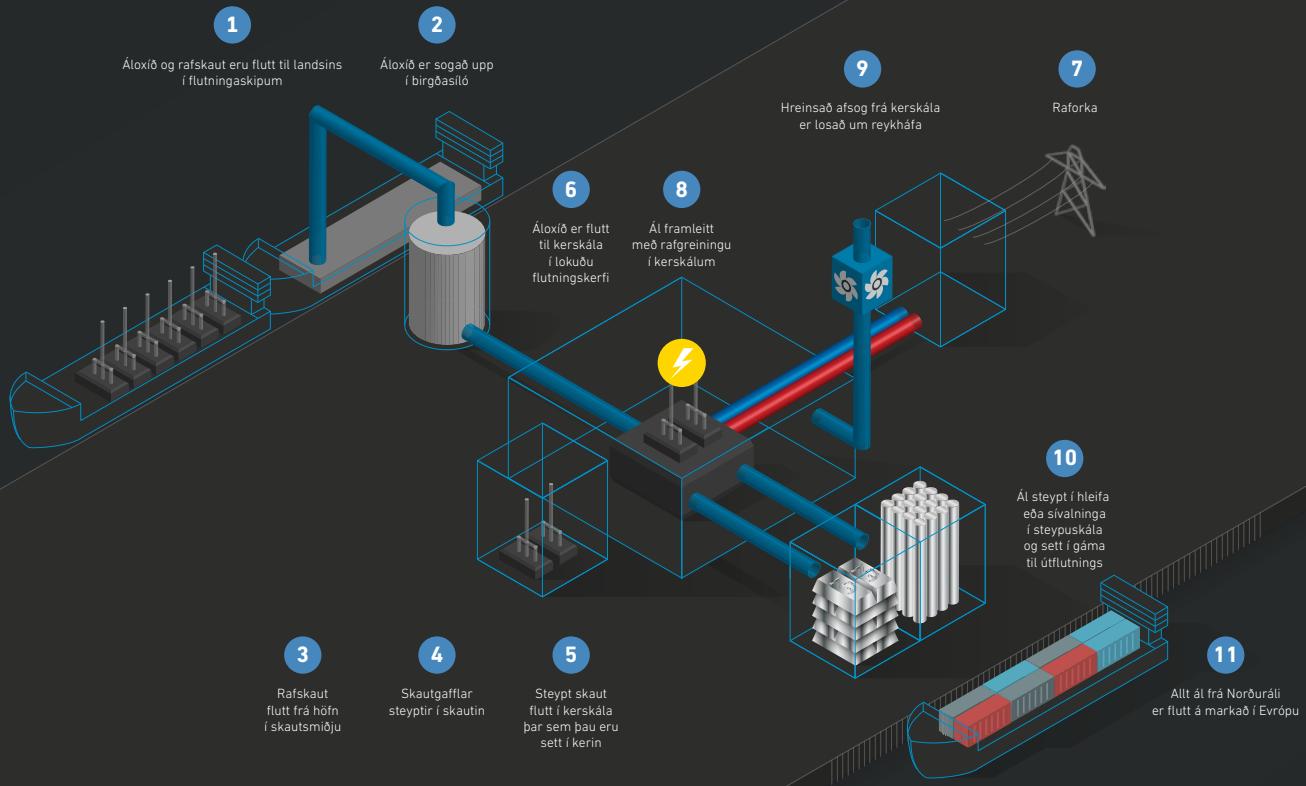
Efnisnotkun

Við veljum hráefni okkar eins vel og kostur er til að framleiða meira af verðmætari og umhverfisvænni vöru. Losun CO₂ vegna álvinnslu er minni á Íslandi en í nokkru öðru framleiðslu landi. Þessi árangur næst með góðu starfsfólk og stöðugleika í rekstri, ásamt notkun umhverfisvænna orkugjafa. Skýr umhverfisvitund gegnir lykilhlutverki á öllum stigum framleiðslunnar, allt frá aðföngum í fjarlægum löndum að hámarksnýtingu og endurvinnslu hráefna.

GRI 301-2

GRI 414-1

GRI 414-2

Betri nýting

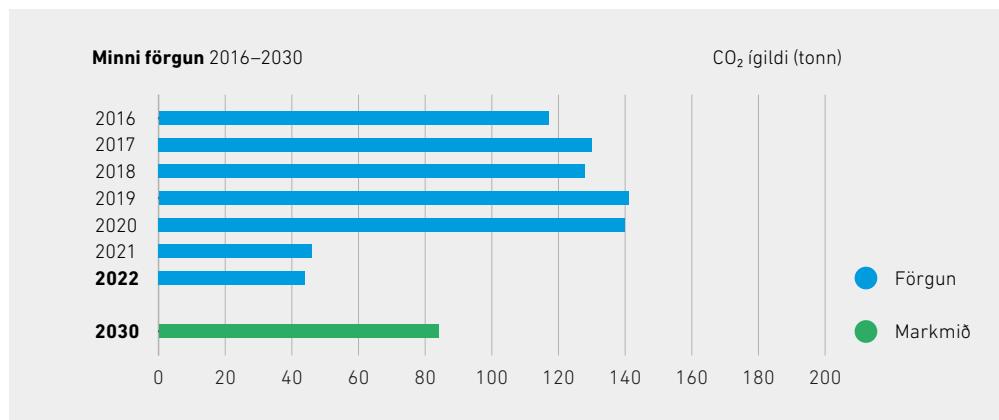
GRI 301-2

Purrhreinsivirki á framleiðslusvæði Norðuráls sjá til þess að flúor endurnýtist í framleiðslu ferlinu. Yfir 99% þess flúors sem notaður er til álframleiðslunnar er fangaður í virkinu og hann er svo notaður aftur og aftur. Eftir að rafskaut hafa gegnt sínu hlutverki í kerskála eru skauteifar sendar til framleiðenda skautanna í Vlissingen í Hollandi. Þar eru þær notaðar í framleiðslu á nýjum skautum sem aftur eru notaðar við álframleiðslu hjá Norðuráli. Það gjall sem fellur til á framleiðslusvæði Norðuráls fer til vinnslu hjá nágrönum okkar í Al á Grundartanga. Alur vinnur ál úr gjallinu sem aftur er notað í framleiðslu á áli hjá Norðuráli.

Endurvinnsla og förgun

Norðurál leggur ríka áherslu á að draga úr myndun úrgangs og að auka endurvinnsluhlutfall. Úrgangur frá Norðuráli skiptist gróflega í endurunninn úrgang, óendurnýtanlegan framleiðsluúrgang til urðunar í flæðigryfjum, fastan úrgang, efni frá fráveitu og spilliefni.

Í aðgerðaáætlun Norðuráls er metin losun frá urðun á almennum úrgangi, bæði blönduðum úrgangi frá kaffistofum og grófum úrgangi, og jarðgerð á lífrænum úrgangi. Samhlíða því að urðun á blönduðum úrgangi frá starfsemi Norðuráls var hætt vorið 2021 dróst losun frá þessum flokki verulega saman. Eftir stendur óbrennanlegur grófur úrgangur sem er ekki tækur til orkunýtingar en áfram verður unnið að því að lágmarka myndun úrgangs og finna efninu annan farveg.

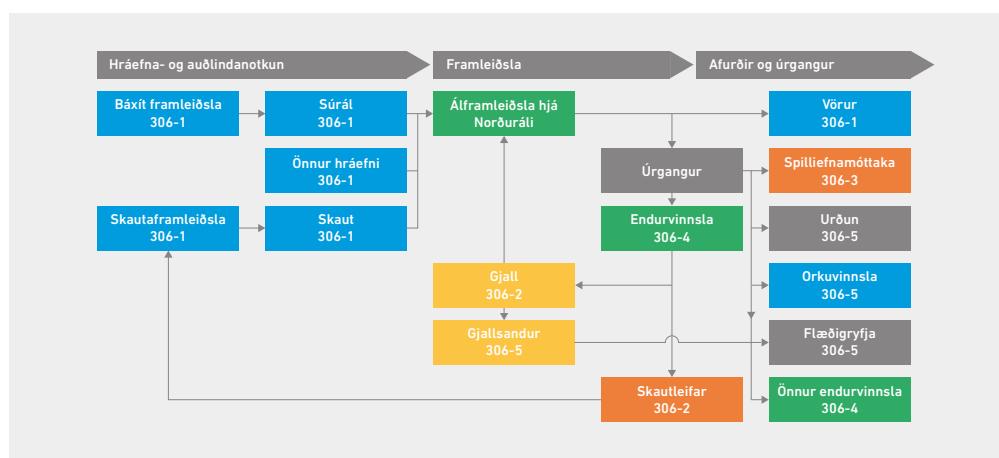

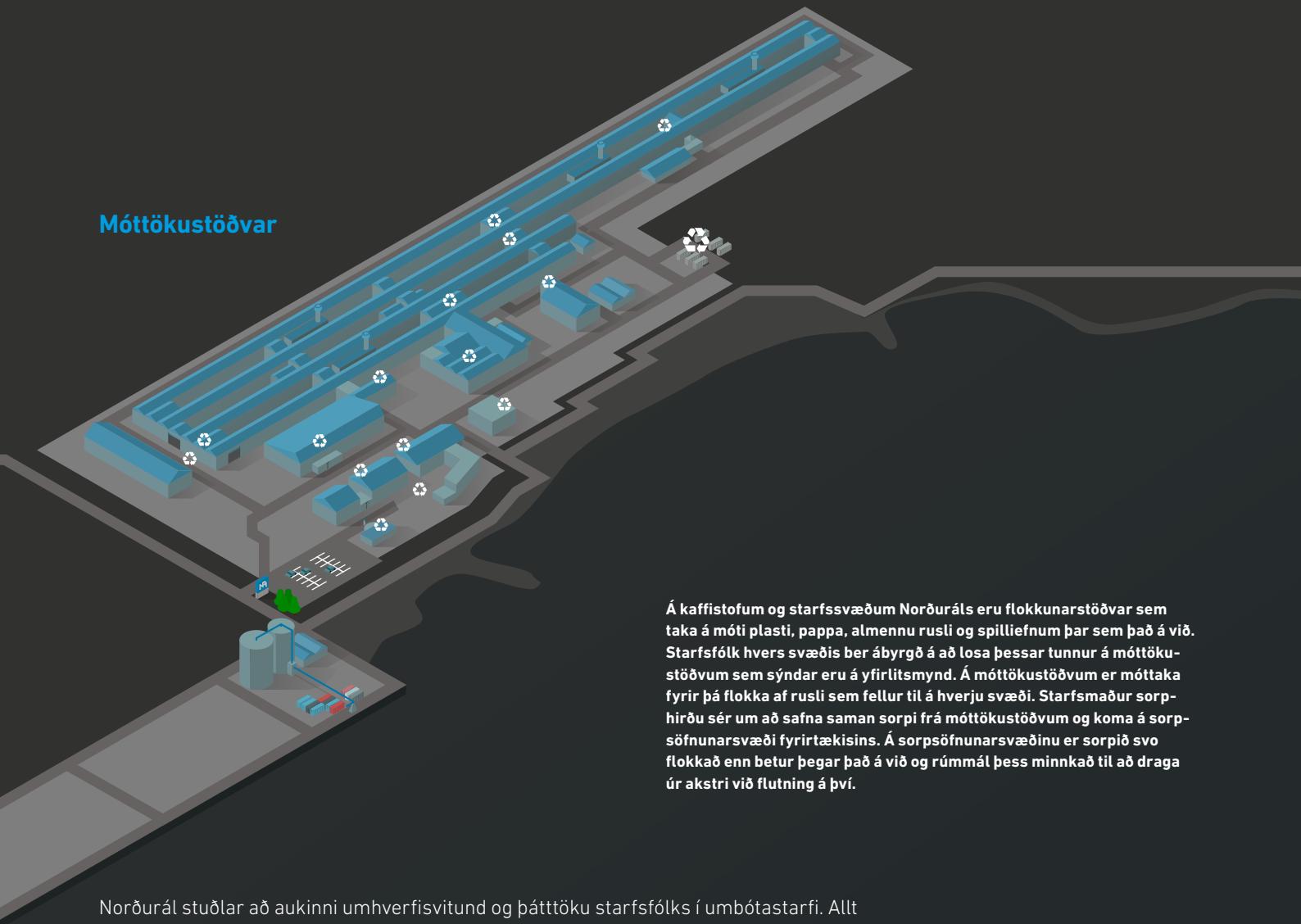
Árið 2022 voru rétt rúm 80% af úrgangi sem féll til vegna starfsemi Norðuráls endurunnin. Stærstur hluti þess er framleiðsluúrgangur á borð við skauteifar og kolaryk. Jafnhlíða bættri nýtingu hráefna hefur áhersla verið lögð á að minnka almennan úrgang frá öðru en framleiðslu og bæta endurvinnslu á honum. Árið 2016 var til að mynda hafin flokkun á lífrænum úrgangi frá mótneyti sem fer til með höndlunar í gas- og jarðgerðarstöð SORPU þar sem til verður næringarefnaríkur jarðvegsbætur og metagas sem nýtist sem eldsneyti. Þá var stórt skref stigið með útskiptum plastpoka fyrir fjölnota bakka til dreifingar á kosti úr mótneyti til kaffistofa innan verksmiðjunnar. Hugmyndin að þessum umbótum varð til hjá starfsfólki við verkefnavinnu í Stóriðjuskóla Norðuráls. Þeim reiknaðist til að með innleiðingu fjölnota bakka væri komist hjá notkun 12.500 plastpoka á ári.

Frá árinu 2015 hefur losun vegna með-höndlunar úrgangs dregist saman um 96 tonn koldíoxíðigilda, eða um 68%.

Förgun hefur dregist saman um 68% frá árinu 2015.

Norðurál stuðlar að aukinni umhverfisvitund og páttóku starfsfólks í umbótastarfi. Allt starfsfólk Norðuráls fær bónusgreiðslur sem eru m.a. tengdar frammistöðu fyrirtækisins á sviði umhverfismála.

Á kaffistofum og starfssvæðum Norðuráls eru flokkunarstöðvar sem taka á móti plasti, pappa, almennu rusli og spillaefnum þar sem það á við. Starfsfólk hvers svæðis ber ábyrgð á að losa þessar tunnur á móttökustöðvum sem sýndar eru á yfirlitsmynd. Á móttökustöðvum er móttaka fyrir þá flokka af rusli sem fellur til á hverju svæði. Starfsmaður sorpshirðu sér um að safna saman sorpi frá móttökustöðvum og koma á sorpsöfnunarsvæði fyrirtækisins. Á sorpsöfnunarsvæðinu er sorpið svo flokkað enn betur þegar það á við og rúmmál þess minnkað til að draga úr akstri við flutning á því.

Norðurál stuðlar að aukinni umhverfisvitund og þátttöku starfsfólks í umbótastarfi. Allt starfsfólk Norðuráls fær bónusgreiðslur sem eru m.a. tengdar frammistöðu fyrirtækisins á svíði umhverfismála.

Hvergi á að vera aðeins tunna fyrir almennan úrgang, hvorki á skrifstofum eða á framleiðslu- svæðinu, þar sem þeim hefur öllum verið skipt út fyrir flokkunarstöðvar.

Orkunotkun

Ísland er eitt örfárra landa í heiminum sem framleiða rafmagn nær eingöngu úr endurnýjanlegum og umhverfisvænum orkugjöfum. Rafmagnið nýtum við að langstærstum hluta til að vinna hreint ál úr áloxíði og nálgast hlutur Íslands 2% af heimsframleiðslunnini. Til framleiðslunnar árið 2022 notaði Norðurál 4.567 GWst af hreinni endurnýjanlegri raforku, sem er um fjórðungur allrar raforku sem framleidd er á Íslandi. Rafmagnsnotkun í kerskála á hvert framleitt tonn af áli var 13,8 MWst/t Al.

Aðgerðir til að draga úr orkunotkun

Norðurál notar 100% endurnýjanlega raforku við alla framleiðslu. Hingað til hefur álið okkar verið endurbraðtt í Evrópu til áframvinnslu, þar sem notuð er raforka með stærra kolefnisspori. Í nýrri framleiðslulínu Norðuráls er stigið skref í átt að fullunninni vöru þar sem framleiddir verða álsívalningar. Engin aukulosun verður við framleiðslu þeirra og orkuþörf verður mun minni en ef þeir væru steypdir erlendis. Áætlaður orkusparnaður er um 40%.

GRI 301-1

GRI 302-1

GRI 302-3

GRI 302-4

Í aðgerðaáætlun Norðuráls í loftslagsmálum er olíunotkun véla og tækja stærsti hlutinn af heildinni og stærstu tækifærin snúa að orkuskiptum á þeim búnaði samhliða endurnýjun. Á síðastliðnum árum hafa sextán vinnuvélar, m.a. rafmagnsdráttarvélar og rafmagnslyftarár verið teknar í notkun. Árangur þeirra aðgerða er þegar sýnilegur og eru frekari útskipti áætluð strax á nýju ári. Milli áranna 2015 og 2022 dróst olíunotkun á vélar og tæki saman um alls 157.000 lítra eða sem nemur samdrætti í losun upp á 429 tonn koldíoxíðs.

Vatn og frárennsli

Vatn sem veitt er til Norðuráls kemur frá vatnsbóli Tungu og Hlíðarfót í Svínadal.

Ferskvatsnotkun á árinu 2022 nam um 163.733 m³. Þar af var neysluvatn um 65.493 m³ og iðnaðarvatn 98.240 m³. Kælikerfi afriðla notar árlega um 7.884.000 m³ af sjó.

Ársfjórðungslega eru gerðar mælingar á styrk efna í frárennsli frá svæði Norðuráls og tvisvar á ári eru gerðar greiningar á olíuefnum í kælivatni frá afriðlum og steypuskála. Frárennslismælingar eru framkvæmdar af Verkís þar sem styrkur flúors, svifagna, olíu/fitu og áls er mældur. Efnagreiningar á kælivatni eru framkvæmdar af Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði hjá Háskóla Íslands.

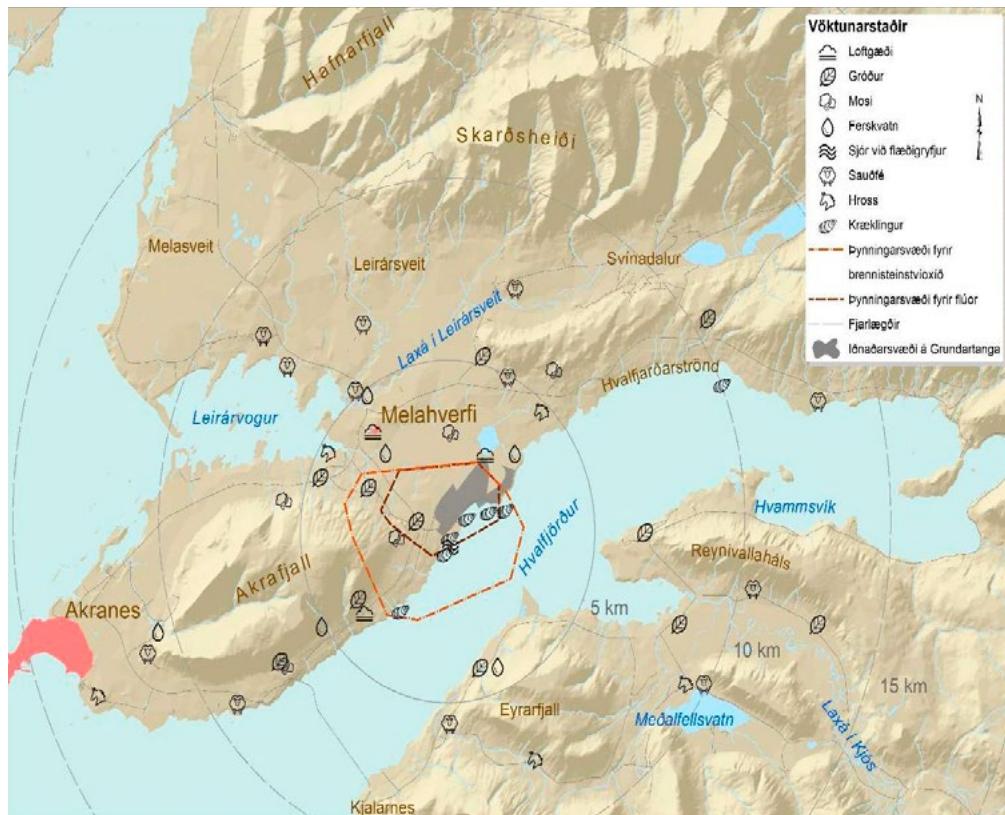
Líffræðileg fjölbreytni

Umhverfisvöktun iðnaðarsvæðisins á Grundartanga felur í sér rannsóknir og eftirlit með um 100 mæliþáttum í og við Hvalfjörð. Tilgangurinn er að ganga úr skugga um að starfsemi fyrirtækja á Grundartanga hafi ekki neikvæð áhrif á umhverfið. Umhverfisvöktun er framkvæmd af óháðum aðilum sem annast mismunandi eftirlitsþætti.

Eftifarandi þættir voru vaktaðir á árinu: loftgæði (andrúmsloft og úrkoma), ferskvatn, sjór við flæðigryfjur, gróður (gras, lauf og barr), hey og grasbítar (sauðfé og hross).

Á árinu 2022 voru tekin um 400 sýni á um 120 sýnatökustöðum.

Skýrslu fyrir árið 2022 má finna [hér](#)

Tilkynningar og frávik

Álver Norðuráls á Grundartanga hefur starfsleyfi fyrir framleiðslu á allt að 350 þúsund tonnum af áli á ári. Starfsleyfið er gefið út af Umhverfisstofnun og gildir til 16. desember 2031.

Árið 2022 fóru fram tvær eftirlitsheimsóknir á vegum Umhverfisstofnunar. Eftirlit fer fram samkvæmt starfsleyfi og mæliáætlun.

Hægt er að nálgast skýrslur úr eftirlitsheimsóknum á [vef Umhverfisstofnunar](#)

Umhverfisvöktun í kringum iðnaðarsvæðið á Grundartanga er samkvæmt umhverfisvöktunaráætlun sem gildir til ársins 2028, með samþykki Umhverfisstofnunar.

Þá heldur Norðurál grænt bókhald í samræmi við reglugerð nr. 851/2002 og skilar því endurskoðuðu til Umhverfisstofnunar fyrir 1. maí ár hvert. Einnig er fært útstreymisbókhald í samræmi við reglugerð nr. 990/2008.

Fjórar tilkynningar voru sendar á Umhverfisstofnun árið 2022:

1. Tilkynning vegna tölvuárasar á móðurfélag Norðuráls sem varð þess valdandi að innri umhverfismælingar vistuðust ekki á meðan unnið var að viðbrögðum. Átti þetta einungis við um hluta gagna í viku sjö.
2. Tilkynning vegna tímabundinna skertra afkasta í burrhreinsivirkri vegna viðhalds. Virkið var úr rekstri í 40 mínútur og á 85% afköstum í tæpan sólarhring.
3. Tilkynning um niðurstöður loftgæðamælinga á Kríuvörðu apríl til júlí 2022.
4. Tilkynning um skipulagt viðhald við síuskipti í þurrhreinsivirkri.

Umhverfisáhrif birgja

Norðurál fól verkfræðistofnunni Eflu að framkvæma vistferilsgreiningu (e. Life Cycle Assessment) á því áli sem fyrirtækið framleiðir. Greiningin miðast við vistferli álsins frá vöggu að hliði (e. cradle-to-gate) þar sem tekið er tillit til framleiðslu og flutnings hráefna, staðbundinnar losunar mengandi efna og myndunar úrgangs. Umhverfisáhrif allra hlekkja í framleiðslukeðjunni voru metin og skrásett. Þar sjáum við svart á hvítu hvar og hvernig má haga innkaupum og hanna framleiðsluferlið til að lágmarka umhverfisáhrif.

Við beinum viðskiptum okkar til ábyrga súralsframleiðenda. Í því ferli höfum við útilokað ákvæðna framleiðendur vegna gæða og neikvæðra umhverfisáhrifa. Erlendir birgjar undirgangast reglur og staðla móðurfélags Norðuráls, Century Aluminum.

Norðurál á Grundartanga hlaut alþjóðlega ASI vottun um umhverfisvæna og ábyrga framleiðslu, fyrst þeirra álfyrirtækja sem starfa á Íslandi. Vottunin staðfestir að starfsemi og viðskiptahættir fyrirtækisins eru samfélagslega ábyrg og framúrskarandi á sviði umhverfisvænnar framleiðslu.

ASI vottunin tekur til 59 þátta í starfsemi fyrirtækisins, allt frá öflun hráefnis um allan heim að endanlegrri afurð.

Stærsti vinnustaður Vesturlands

Við erum stolt af efnahagslegu mikilvægi Norðuráls og okkar þætti í nýtingu einnar mikilvægustu auðlindar Íslands, sem er hrein og umhverfisvæn orka úr fallvötnum og jarðvarma. En við erum ekki síður meðvituð um samfélagslegt mikilvægi fyrirtækisins sem langstærsta vinnustaðarins á stóru landsvæði. Við viljum skapa góðan og öruggan vinnustað fyrir allt okkar fólk og taka virkan þátt í margvíslegum samfélagslega mikilvægum verkefnum.

Starfsfólk

Norðurál er stærsti vinnustaður Vesturlands og leggur áherslu á að vera eftirsóknarverður vinnustaður þar sem boðið er upp á fjölbreytt og krefjandi störf fyrir öll kyn. Á árinu 2022 var fastráðið starfsfólk Norðuráls um 600 talsins, 21% konur og 79% karlar. Meðalaldur er 40,2 ár, 40,6 hjá körlum og 38,6 ár hjá konum. Meðalstarfsaldur er 8,6 ár, 9,2 ár hjá körlum og 6,3 ár hjá konum. Flest starfsfólk býr norðan Hvalfjarðar eða um 67% og þar af búa um 57% á Akranesi. Um 30% starfsfólks býr á höfuðborgarsvæðinu.

Fastráðið starfsfólk í árslok 2022 (stöðugildi)

	Framleiðslu-starfsfólk	Iðnaðarmenn	Sérfræðingar og skrifstofufólk	Stjórnendur og millistjórnendur
KVK	82	3	30	9
KK	316	86	41	36
Hlutlaust kyn	0	0	0	1
<30	135	22	11	0
30-50	202	36	44	23
>50	61	31	16	23

Tölurnar endurspeglar punktastöðu fastráðins starfsfólks í lok árs 2022.

Meðalfjöldi greiddra stöðugilda á árinu var 604.

Starfsmannavelta árið 2022 var 13,73% og kynjaskipting þeirra sem hættu var jöfn kynjaskiptingu starfsfólks í heild. Árið 2022 tókum við á móti 57 nýjum starfsmönnum í föst stöðugilda. Fastráðir voru einnig 64 sem áður höfðu verið í afleysingastörfum. Fyrir sumarafleysingar var tekið á móti 185 ungmennum sem leystu af fastráðið starfsfólk yfir sumartímann. Nýráðningar sumarstarfsfólks voru 101 en 85 höfðu starfað hjá fyrirtækini áður og voru að koma til starfa annað og jafnvel þriðja sumarið. Markmið fyrirtækisins er að helmingur sumarstarfsfólks sé konur. Það náðist ekki, en 42% sumarstarfsfólks árið 2022 voru konur.

Jafnréttismarkmið eru höfð að leiðarljósi við allar ráðningar, þar sem við hverja ráðningu er litið til þess að ráða til starfsins það kyn sem hallar á. Þannig eru tækifæri til að ráða fleiri konur í störf framleiðslustarfssfólks, iðnaðarmanna og í hóp millistjórnenda, verk- og tæknifræðinga.

Norðurál hlaut viðurkenningu Jafnvægisvogar Félags kvenna í atvinnulífinu (FKA) á árinu 2022, líkt og árið á undan. Viðurkenninguna fá þau fyrirtæki sem gripið hafa til aðgerða til að jafna hlut kvenna í yfirstjórn og hafa náð að jafna hlutfall kynja í efsta lagi stjórnunar. Markmiðið er að árið 2027 verði hlutfall á milli kynja a.m.k. 40/60 í framkvæmdastjórnum fyrirtækja á Íslandi. Af sjö fulltrúum í framkvæmdastjórn Norðuráls eru þrjár konur.

Norðurál er með vottað jafnlaunakerfi í samræmi við jafnlaunastaðalinn ÍST 85:2012 og hefur einnig hlotið gullmerki jafnlaunaúttektar PWC þrjú ár í röð eða frá upphafi jafnlaunaúttektar. Árið 2022 framkvæmdi BSI viðhaldsúttekt á jafnlaunakerfinu og í þeirri úttekt var sannreynt að jafnlaunakerfið er hannað til að ná markmiðum og stefnu fyrirtækisins í jafnlaunamálum. Óútskýrður launamunur hjá Norðuráli er 1,8%.

Mikill meirihluti, eða 85% af starfsfólki Norðuráls, er aðili að stéttarfélögnum VLFA, FIT, RAFIS, StéttVest og VR. Kjarasamningur var undirritaður milli Norðuráls og félaganna í október árið 2020 og er hann í gildi til ársins 2025.

Aðbúnaður og heilsa í fyrirrúmi

Norðurál leggur metnað sinn í góðan aðbúnað og öryggi á vinnustaðnum. Gildi fyrirtækisins eru hagsýni, liðsheild og heilindi og endurspeglar vel áherslu fyrirtækisins í mannauðs- og umhverfis-, heilsu- og öryggismálum.

Boðið er upp á samgöngur milli Akraness og álvors en þar búa tæplega 60% starfsfólks. Atvinnusvæði fyrirtækisins er þó töluvert stærra, en um 20% starfsfólks sækir vinnu daglega frá höfuðborgarsvæðinu. Fyrir starfsfólk sem býr sunnan gangna og í Borgarnesi býður fyrirtækið upp á samkeyrslubíla, en fyrirtækið á eða leigir um 60 fólksbíla sem notaðir eru til samkeyrslu til og frá vinnu á degi hverjum. Rafknúnir samkeyrslubílar eru 52% bílaflotans og með þeim hætti styður fyrirtækið við markmið og áform um orkusparnað. Þá eru 40 hleðslustæði við Norðurál á Grundartanga þar sem starfsfólk hleður bíla sína endurgjaldslaust.

Norðurál er í samstarfi við Vinnuvernd sem sér um heilsufarsmælingar og árlegar vinnutengdar heilsufarsskoðanir. Markmiðið með þessum skoðunum er að hafa eftirlit með heilsu starfsfólks m.t.t. mögulegra heilsuspíllandi áhrifa frá vinnuumhverfi, bæta vinnuumhverfi þar sem það á við og vekja starfsfólk til umhugsunar um mikilvægi góðrar heilsu og stuðla að bættum lífsstíl. Árlega gefur Vinnuvernd úr skýrslu um heilsufarsskoðanir starfsfólks. Á árinu 2022 fóru 539 í heilsufarsskoðun. Helstu niðurstöður heilsufarsskýrslu Vinnuverndar voru kynntar fyrir starfsfólk í Teams samskiptaforritinu. Öll meðferð gagna hjá Vinnuvernd er samkvæmt lögum um persónuvernd og fær Norðurál einungis upplýsingar sem tengjast starfshæfni starfsfólks hverju sinni.

Norðurál er vímuefnalaus vinnustaður og undirgengst allt nýtt starfsfólk lyfjapróf. Einnig eru framkvæmd tilviljanakennd lyfjapróf á vinnusvæðinu með það að markmiði að tryggja að enginn sé undir áhrifum ólöglegra efna á vinnustaðnum.

Stærsti hluti starfsfólks Norðuráls starfar samkvæmt kjarasamningi við framleiðslu- og viðhaldsstörf eða um 490 manns. Stjórnendur, millistjórnendur, sérfræðingar og hluti skrifstofufólks er með ráðningarsamninga án tengingar við kjarasamning. Uppsagnarfrestur fastráðins starfsfólks er ein vika á reynslutíma, einn til þrír mánuðir á fyrsta starfsári en eftir það að lágmarki þrír mánuðir. Samkvæmt kjarasamningi hættir starfsfólk hjá fyrirtækinu í þeim mánuði sem það verður 67 ára. Níu hættu vegna aldurs árið 2022 og 21 verður 67 ára á næstu þremur árum. Fyrirtækið býður fólk sem er að ljúka störfum vegna aldurs á námskeið þar sem farið er yfir fjölbreytt málefni sem mikilvægt er að huga að við þessi tímamót.

60 fóru í fæðingar- og foreldraorlof árið 2022, 23% konur og 77% karlar. Af þeim hafa 2% látið af störfum eftir að orlofi lauk, eingöngu konur. Árið 2021 fór 61 í fæðingar- og foreldraorlof, 20% konur og 80% karlar. Af þeim eru 88% enn starfandi hjá fyrirtækinu.

Engin vinnutengd sjúkdómstilfelli voru tilkynnt á árinu. Samkvæmt skýrslu Vinnuverndar þykir meirihluta starfsfólks Norðuráls ekki erfitt að stunda vinnu vegna vinnutengdra óþæginda (78%). Um 22% hafa einhvern tíma átt í erfiðleikum með að stunda vinnu (sjaldan/stundum/oft) vegna vinnutengdra óþæginda. Langflest eru ánægð með félagslegt vinnuumhverfi, en 87% finnst starfsandi vera góður, samanborið við 82% árið áður. STNA, Starfsmannafélag Norðuráls, er öflugt starfsmannafélag sem stendur fyrir ýmsum viðburðum á hverju ári, skipulögðum göngum og ýmsum viðburðum þar sem starfsfólk og fjölskyldum þeirra er boðið. Félagið býður starfsfólk einnig upp á ýmiskonar afþreyingu á niðurgreiddu verði, eins og miða í bíó og leikhús, hagstæð kjör í ýmsum verslunum og ýmsa afþreyingu á Vesturlandi og á höfuðborgarsvæðinu.

Vinnustaðargreiningar og kannanir

Vinnustaðargreining hefur alla jafna verið framkvæmd á tveggja til þriggja ára fresti. Í júní 2022 var framkvæmd púlskönnun til að fylgja eftir starfsánægjukönnun sem gerð var haustið 2021. Niðurstöður púlskönnunar styðja í megindráttum við könnunina frá árinu 2021 og endurspegluðu vinnu sem unnin var í kjölfar þeirrar könnunar. Helgun starfsfólks hækkaði örliðið á milli kannana. Meðaltal helgunar (employee engagement) var 3,58 árið 2021 en 3,62 í púlskönnun í júní 2022.

Einelti og áreitni

Norðurál er með verkferla um viðbrögð við einelti, kynferðislegri og kynbundinni áreitni og öðru ofbeldi. Þessir ferlar eru aðgengilegir öllu starfsfólki, þeir eru kynntir þegar fólk hefur störf hjá fyrirtækinu og reglulega eftir það. Jafnframt er spurt um þessa þætti í vinnustaðargreiningum. Undir engum kringumstæðum er einelti, kynferðisleg áreitni, kynbundin áreitni eða annað ofbeldi liðið á vinnustaðnum. Einelti, kynferðisleg áreitni, kynbundin áreitni og annað ofbeldi er brot á starfskyldum og óásættanleg hegðun á vinnustað. Allar kvartanir um einelti, kynferðislega og kynbundna áreitni og annað ofbeldi sem berast eru skoðaðar ofan í kjölinn. Þrettán mál voru tilkynnt árið 2022. Meirihluti málanna sneri að erfiðum samskiptum og fékk starfsfólk og stjórnendur aðstoð við að leysa úr þeim. Tveimur málanna lauk með tilfærslu í starfi og einu með uppsögn.

Öryggið ofar öllu

[GRI 102-12](#)
[GRI 102-15](#)
[GRI 403-1](#)
[GRI 403-2](#)
[GRI 403-3](#)
[GRI 403-5](#)

Hjá Norðuráli er mikil áhersla lögð á öryggi og vinnuvernd með það að leiðarljósi að koma í veg fyrir slys og óhöpp. Til að tryggja öryggi starfsfólks, verktaka og gesta á svæðinu er gerð krafa um að allir sem starfa á og heimsækja athafnasvæði Norðuráls kynni sér öryggireglur til hlítar. Reglurnar ná til allra sem fara inn á athafnasvæði Norðuráls. Við störfum undir slagorðinu „Öll saman!“ sem víesar til þess að öryggi er samstarfsverkefni okkar allra sem störfum hjá Norðuráli. Við gætum hvers annars og hjálpuumst að við að leysa hvers kyns verkefni með skynsönum og öruggum hætti.

Skipulag og stjórnun heilbrigðis- og öryggismála

Framkvæmdastjóri Norðuráls leiðir öryggis-, heilbrigðis- og umhverfisnefnd (ÖHU). Í nefndinni eiga sæti framkvæmdastjórn Norðuráls og öryggistrúnaðarmenn. Nefndin er ráðgefandi í stefnumótun og markmiðasetningu og leitar leiða til úrbóta og forvarna í öryggis-, heilbrigðis- og umhverfismálum. Nefndin skal samkvæmt lögum (46/1980) taka til umfjöllunar mál er varða aðbúnað, hollustuhætti og öryggi innan fyrirtækisins. Nefndin kýs formann og ritara og skulu þau til skiptis vera úr röðum öryggistrúnaðarmanna og annarra nefndarmanna.

Lögbundið hlutverk ÖHU felst í að

- taka þátt í gerð áhættumats og fylgja því eftir með atvinnurekanda
- kynna starfsfólki áhættur á vinnustaðnum varðandi öryggi og heilsu og tryggja að það fái nauðsynlega fræðslu og þjálfun
- fylgjast með að einelti viðgangist ekki á vinnustaðnum
- vélar og tæknibúnaður, hættuleg efni og starfsaðferðir stofni starfsfólki ekki í hættu
- gæta þess að persónuhlífar séu til staðar, í góðu ástandi og notaðar í samræmi við reglur
- fylgjast með að skráningu slysa, óhappa og atvinnusjúkdóma sé sinnt

ÖHU skipar fagráð um málauflokka; öryggis- og áhættustýringu, þátttöku og samskipti starfsfólks, vettvangsskoðanir, aðbúnað og velferð starfsfólks og um umhverfismál. Fagráðin funda reglulega og eiga í samskiptum við starfsfólk, bæði til að fræðast og fræða. Þau ráðfæra sig við ÖHU reglulega.

Hjá Öryggisdeild Norðuráls vinnur hópur fulltrúa og sérfræðinga sem eru m.a. sérhæfð í áhættumati, áhættustjórnun og atvikarannsónum. Öryggisstjórnunarkerfi fyrirtækisins byggir á hugmyndafræði stöðugra umbóta og fylgir ISO stöðulum.

Áhættustýring og atvikarannsóknir eru hluti af lykilferlum stjórnkerfa Norðuráls sem tekin eru út í innri úttektum. Vikulega eru haldnir fundir með stjórnendum þar sem úrlausnir atvika eru rýndar. Áhættugreiningar eru endurskoðaðar reglulega og leiðbeiningar fyrir reglubundin störf byggja á áhættugreiningum.

Öll störf Norðuráls á að vinna samkvæmt fyrirfram ákveðnu ferli sem búið er að áhættugreina. Allar vinnuleiðbeiningar má nálgast í gæðahandbók, á innra neti Norðuráls eða hjá næsta yfirmanni. Öll verk eru áhættuskimuð áður en þau hefjast.

Öryggisreglur Norðuráls ná til allra sem starfa á vinnusvæði fyrirtækisins, hvort sem um er að ræða starfsfólk Norðuráls, verktaka eða gesti. Verktakar fá kynningu og þjálfun í öryggismálum áður en þeir hefja störf.

Öryggisreglur Norðuráls má nálgast [hér](#)

Atvikarannsóknir eru notaðar til að greina og komast að rótum atvika og setja upp fyrirbyggjandi aðgerðir.

Öll óhöpp, slys og tjón eru skráð í ábendingagrunn Norðuráls. Við trúum því að öll slys geri boð á undan sér og því viljum við einnig fá ábendingar um næstum-því-slys, öryggisábendingar og umhverfisábendingar. Unnið er úr öllum ábendingum og úrbætur gerðar þegar við á.

Samantekt á slysatölfræði

	2019	2020	2021	2022
Fjarveruslys	5	1	4	3
Meðferðarslys	2	1	6	4
Skráningarskyld slys	7	2	10	7
Tíðni fjarveruslysa	0,93	0,19	0,81	0,61
Tíðni meðferðarslysa	0,37	0,19	1,21	0,82
Tíðni skráningarskyldra	1,30	0,38	2,02	1,43

*Tíðni vinnuslysa er gefin upp sem fjöldi slysa á hverjar 200.000 vinnustundir, sem samsvarar vinnu 100 starfsmanna yfir árið.

GRI 205-2
GRI 403-4
GRI 403-5
GRI 403-6
GRI 403-7
GRI 403-8
GRI 403-9
GRI 404-1
GRI 404-2
GRI 404-3
GRI 410-1
GRI 412-2

Menntun og þjálfun

Starfsfólk sem hefur störf hjá Norðuráli fær nýliðaþjálfun þar sem lögð er á hersla á ör-yggis- og umhverfismál. Farið er yfir stefnu fyrirtækisins og framleiðsluferli. Þá tekur við viðamikil þjálfun á hverri starfsstöð. Á árinu 2022 fékk hver starfsmaður að meðaltali um 21 klukkustund í þjálfun. Á vormánuðum voru skipulagðir starfsdagar fyrir allt starfsfólk með vinnustofum tengdum vinnustaðagreiningu, öryggis- og umhverfismálum. Stjórn-endapjálfun hófst í desember 2021 og stóð fram á vor árið 2022. Sextán vaktstjórar og formenn verkstæða fengu 140 stunda stjórnendaþjálfun á tímabilinu.

Nýtt starfsfólk situr námskeið og fær sértauka þjálfun í samræmi við starfið. Sem dæmi má nefna „Læsa, merkja, prófa“ námskeið, fallvarnarnámskeið og námskeið um vinnu í lokuðu rími. Þörf á fræðslu fastráðins starfsfólks byggist á hæfniviðmiðum. Verktakar fá almenna kynningu árlega ásamt námskeiðum eftir þörfum.

Fræðsluáætlun tekur á upprifjun og endurbjálfun í ýmsum öryggisatriðum, t.d. þjálfun stjórnenda í skyndihjálp, atvikarannsóknum og endurbjálfun í fallvörnum. Starfsfólk framleiðsludeilda rýnir á hverju ári vinnuleiðbeiningar reglubundinna starfa. Auk reglubundinnar þjálfunar er stefna Norðuráls í gæða-, umhverfis-, öryggis-, mannréttinda-, og jafnréttismálum, vel sýnileg á vinnusvæði Norðuráls og samskiptamiðum.

Heildar fræðslustundir voru 12.718

- 296,5 stundir í þjálfun í atvikarannsóknum
- 994 stundir í þjálfun í Öruggu atferli
- 793 stundir í stjórnendaþjálfun
- 4.496 stundir í starfsdaga
- Ríflega 6.000 stundir fóru í annars konar þjálfun

Sumarið 2022 hófst innleiðing á nýju mannauðs- og launakerfi, sem býður upp á mikla möguleika hvað viðkemur fræðslu og þjálfun. Þá veitir kerfið starfsfólki aðgang að grunnupplýsingum, eins og stöðu á þjálfun og hæfni.

Öruggt atferli

Áherslur í þjálfun árið 2022 í öryggismálum snéru fyrst og fremst að öruggu atferli og atvikarannsóknum. Einnig var efni frá Öryggis-, umhverfis- og umbótasviði (ÖUU) hluti af starfsdögum starfsfólks, meðal annars yfirferð á viðbragðsáætlun Norðuráls og helstu umhverfisáhrif framleiðslunnar ásamt sorpflokkun.

Árið 2011 var innleitt kerfi hjá Norðuráli byggt á Behavior Based Safety (BBS) og við köllum Öruggt atferli.

Tilgangurinn með Öruggu atferli er að efla öryggisvitund starfsfólks og þróa góða og öfluga öryggismenningu. Starfsfólk rýnir verklag og umhverfi sitt með öryggi að leiðarljósi og festir í sessi öruggari vinnubrögð í daglegum störfum.

Örugg venja telst komin á þegar starfsfólk framkvæmir fyrirfram ákveðið verkefni á öruggan máta með 100% árangri í 21 dag/vakt í röð skv. mælingum. Starfsfólk blæs til fagnaðar þegar öruggri venju er náð.

Eignarhald Öruggs atferlis er í höndum starfsfólks Norðuráls, enda mikilvægt að virkja og hvetja öll til þátttöku í því að auka sitt eigið öryggi og samstarfsfólks. Þjálfun starfsfólks er mikilvægur þáttur í ferlinu og öll sem taka beinan þátt í öruggu atferli fá viðeigandi þjálfun.

Á árinu 2022 var áhersla á endurþjálfun og upprifjun reynds starfsfólks en einnig var lögð áhersla á ítarlega þjálfun nýrra starfsfólks, eða þeirra sem starfað höfuð skemur en þrjú ár hjá fyrirtækinu.

Á haustdögum fengu stjórnendur og sérfræðingar endurþjálfun í atvikarannsóknum. Auk þess voru verklegar æfingar framkvæmdar og raundæmi tekin og greind úr deildum þeirra sem sátu námskeiðin.

Stóriðjuskóli Norðuráls

Í desember 2022 útskrifuðust tíu nemendur úr grunnnámi Stóriðjuskóla Norðuráls sem er þrjár annir. Hlutfall kvenna í hópnum er 23%. Þá hófu fimmtán framhaldsnám í Stóriðju-skólanum í janúar 2022 sem líkt og grunnnámið er þrjár annir. Stóriðjuskóli Norðuráls var settur á laggirnar árið 2012 og hafa 190 útskrifast. Skólinn er samstarfsverkefni Norðuráls, Símenntunar á Vesturlandi og Fjölbautarskóla Vesturlands. Námið er hluti af framhalds-fræðslukerfi landsins og fá nemendur allt að 45 einingar metnar á framhaldsskólastigi fyrir bæði grunn- og framhaldsnám, en námsskráin er gefin út og vottuð af Fræðslumiðstöð at-vinnulífsins. Í náminu öðlast starfsfólk skilning á framleiðsluferli fyrirtækisins, kynnist starfsemi annarra deilda innan fyrirtækisins, situr námskeið á framhaldsskólastigi og vinnur að umbótaverkefni til að bæta vinnustaðinn og starfsumhverfi.

Samtöl

Starfsmannasamtöl ásamt leiðréttandi og uppbyggjandi endurgjöf eru hluti af reglubundnu mati á frammistöðu og starfsþróun starfsfólks. Eftirfylgni framkvæmdar er í höndum mannaðssviðs sem fylgir því eftir að öll fái að minnsta kosti eitt samtal á ári. Þannig höfðu um 85% fengið eitt eða fleiri formleg samtöl við sinn yfirmann um áramótin 2022.

Réttindi og virðing

Trúnaðarmenn frá þeim stéttarfélögum sem eru aðilar að kjarasamningi Norðuráls eru sex, auk aðaltrúnaðarmanns. Engin mál komu upp á árinu sem tengdust brotum á vinnurétti.

Samfélagsverkefni

Norðurál styrkir ýmis samfélagsverkefni og nam upphæðin til þessara verkefna á þriðja tug milljóna árið 2022. Félagið er stoltur styrktaraðili knattspyrnufélagsins ÍA á Akranesi og knattspyrnufélagsins Vals á höfuðborgarsvæðinu, með áherslu á stuðning við starfið í yngri flokkum.

Einnig er í gildi styrktarsamningur við Fablab og Golfklúbbinn Leyni á Akranesi. Þá má nefna smærri styrki sem runnu meðal annars til Mæðrastyrsnefndar, Björgunarfélags Akraness og fleiri aðila.

MARKMÍÐ		UNDIRMARKMÍÐ
GÆÐASTEFNA	Ánægðir viðskiptavinir	<ul style="list-style-type: none"> Vakta lykilþætti í þjónustu við viðskiptavini Tryggja uppfærslu á gæðaskjölum Tryggja úttektir á leiðbeiningum framleiðslu Bæta skilvirkni ferla og fanga sóun Áltokuáætlun kerskála sé fylgt skv. plani Framleiðsluáætlun steypuskála sé fylgt skv. plani Útsteypun / skilvirkni í melmi Útsteypun / skilvirkni í framleiðslu Vöktn á framleiðslu og frávik Fylgni við gæðaeftirlit í steypuskála
ÖRYGGIS- OG HEILBRIGDISSTEFNA	Skilvirk framleiðsla	<ul style="list-style-type: none"> Auka gæði úrlausna Áhersla á þjálfun í áhættustýringu Auka gæði og ferli vettvangsskoðana Styrkja öryggis- og áhættustýringu Öruggt atferli Heilsusamlegt vinnuumhverfi Þátttaka í forvörnum gegn óhöppum og atvikum Innri samskipti – þátttaka starfsfólks
UMHVERFISSTEFNA	Framúrskarandi afurðir	<ul style="list-style-type: none"> Losun GHL utan ETS Losun GHL innan ETS Heildarflúorlosun um rjáfur Heildarflúorlosun um háfa Heildarryklosun um rjáfur Heildarryklosun um háfa Heildarlosun á brennisteini Aukin pekkning starfsfólks á starfsleyfi og skuldbindingum Norðuráls í loftslagsmálum
	Slysalaus vinnustaður	<ul style="list-style-type: none"> Magn óflokkads úrgangs (blandaður úrgangur til brennslu + grófur úrgangur til urðunar) dragist saman um 5% Samræming sorpmerkinga Gagnastjórnun annarra gagna en persónuverndargagna Fylgni við verklag um vistun gagna. Notkun WP Gögn séu geymd á áreiðanlegum og skilgreindum vistunarstöðum Regluleg samskipti gagnastjórnunarhóps (superuserar) og IT Auka þekkingu og færni starfsfólks í gagnastjórnun
GAGNA- OG UPPLÝSINGA- STJÓRNUNARSTEFNA	Lágmörkun losunar	<ul style="list-style-type: none"> Uppfæra efní sem tengist málaflokknum Endurvekja velferðarnefnd Greina starfsánægju með starfsánægjukönnun Auka hlutdeild kvenna meðal starfsfólks Lágmarka óútskýrðan launamun
	(Hnattræn áhrif)	
	Lágmörkun losunar	
	(Staðbundin áhrif)	
	Starfsfólk þekki umhverfisáhrif starfseminnar	
	Ábyrg endurnýting og förgun	
MANNRÉTTINDA- OG JAFNRÉTTISSTEFNA	Örugg og samræmd vistun gagna	<ul style="list-style-type: none"> Uppfæra efní sem tengist málaflokknum Endurvekja velferðarnefnd Greina starfsánægju með starfsánægjukönnun Auka hlutdeild kvenna meðal starfsfólks Lágmarka óútskýrðan launamun
	Áreiðanlegar upplýsingar úr gögnum fyrirtækisins	
	Pekking starfsfólks á gagna- og upplýsingastjórnun	
INNKAUPASTEFNA	Forvarnir gegn einelti, áreitni og öðru ofbeldi	<ul style="list-style-type: none"> Uppfæra efní sem tengist málaflokknum Endurvekja velferðarnefnd Greina starfsánægju með starfsánægjukönnun Auka hlutdeild kvenna meðal starfsfólks Lágmarka óútskýrðan launamun
	Starfsánægja	
	Stuðla að jöfnun kynjahlutfalla	
	Jöfn starfskjör fyrir sambærileg störf	
	Ábyrgð, heiðarleiki og hagkvæmni	<ul style="list-style-type: none"> Uppfærsla á ferlum innkaupa m.t.t. sjálfbærni/samfélags/umhverfis GRI Innleiða tölvukerfi við mat á birgjum Lágmarka vöruskort Straumlínlögun á lagerstöðu og innkaupum Innkaupaskilmálar fylgi pöntunum á ensku þegar viðeigandi Yfirlit um efnamál í SAP Tryggja að SDS blöð séu til fyrir efnavörur Fræðsla til stjórnenda og starfsmanna sem meðhöndla efní
	Gæði og stöðugleiki reksturs tryggð	
	Leggja áherslu á þekkingu starfsfólks á ábyrgum innkaupum	

GRI NÚMER	TITILL	SKÝRSLUGJÖF	BLS.	HEIMSMARKMID
	STEFNA OG GREINING			
102-14	Ávarp forstjóra	Já	3	
102-15	Helstu áhrifapættir starfseminnar, áhætta og tækifæri	Já	17, 36, 39	
	UPPLÝSINGAR UM FYRIRTÆKI			
102-1	Nafn fyrirtækis	Norðurál Grundartangi ehf.	4	
102-2	Helstu vörur og þjónusta	Já	4	
102-3	Staðsetning	Já	4	
102-4	Fjöldi landa og þau lönd sem fyrirtækið starfar í og hefur umtalsverð áhrif á nærsamfélagið	Já	Starfsemi fyrirtækisins er á Íslandi.	
102-5	Eignarhald og rekstrarform	Já	4	
102-6	Markaðir og viðskiptavinir	Já	4	
102-7	Stærð og umfang fyrirtækis	Já	4, 14	
102-8	Samsetning vinnuafsls	Já	36	
102-41	Hlutfall kjarasamningsbundinna starfsmanna	Já	36	
102-9	Virðiskeðjan	Já	4, 9	
102-10	Umtalsverðar breytingar á tímabili	Já	7, 8	
	PÁTTTAKA Í YTRI VERKEFNUM			
102-11	Notkun á varúðarreglum	Já	9, 12	
102-12	Utanaðkomandi efnahags-, umhverfis- og/eða samfélagsviðmið og reglur sem fyrirtækið fer eftir eða styðst við	Já	3, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 19, 27, 31, 34, 36, 41	
102-13	Aðild að samtökum og/eða þar sem fyrirtækið á fulltrúa í stjórn, tekur þátt íslenskum/alþjóðlegum þrýstihópum verkefnum, leggur til fé eða lítur á aðild sem mikilvæga	Já	9, 11	
	UMFANG OG TAKMARKANIR Á EFNISTÖKUM SKÝRSLUNNAR			
102-45	Fyrirtæki sem eru inni í samstæðureikningi	Já	Upplýsingar í skýrslu eiga við starfsemi Norðuráls á Grundartanga	
102-46	Greining á efnistökum, verkferlum og afmörkun skýrslunnar	Já	2	
102-47	Lýsing og skilgreining þáttu sem höfðu áhrif á efnistök skýrslunnar	Já	2	
103-1	Upplýsingar um takmarkanir á umfangi og efnistök um skýrslunnar	Já	2	
102-48	Útskýring á breyttri framsetningu á upplýsingum miðað við eldri skýrslur	Á ekki við		
102-49	Útskýring á breytingum á framsetningu skýrslunnar er varðar umfang, takmarkanir og/eða mæliaðferðir	Á ekki við		
	PÁTTTAKA HAGSMUNAADILA			
102-40	Listi yfir hagsmunaaðila sem starfa með fyrirtækinu	Já	10, 11	
102-41	Sameiginlegir kjarasamningar	Já	36, 38	
102-42	Skilgreining á vali hagsmunaaðila	Já	10, 11	
102-43	Samstarf við hagsmunaaðila og verklag, þ.m.t. tíðni samstarfs eftir eðli og hagsmunahópum	Já	10, 11, 18, 42	
102-44	Helstu viðfangsefni og málefni sem hafa komið upp í tengslum við hagsmunaaðila og viðbrögð	Já	11	
102-45	Aðilar sem eru hluti af samstæðureikningi	Já	2	
102-46	Skilgreining á efn skýrslu og mörkum efnistaka	Já	2	
102-47	Listi yfir viðfangsefni	Já	2	
	VIÐFANGSEFNI SKÝRSLUNNAR			
102-50	Tímabil skýrslugjafar	Árið 2022	2	
102-51	Dagsetning síðustu samfélagsskýrslu	Ágúst 2022	2	
102-52	Tíðni skýrslugjafar	Árleg skýrslugjöf		
102-53	Tengiliðir varðandi fyrirspurnir um skýrsluna	Sólveig Kr. Bergmann, frkvstj.samskipta	solveig@nordural.is	
102-54	Ferli og skýrslugerð í samræmi við GRI staðla	Já	2, 3	
102-56	Ytri ráðgjöf á stefnumótun og starfsháttum í tengslum við skýrslugerðina	Langbrók ehf.	2	
102-55	GRI efnisyfirlit		2	
102-22	Samsetning framkvæmdastjórnar og undirnefnda		9	
102-23	Tilgreinið hvort stjórnarformaður sé einnig framkvæmdastjóra	Stjórnarformaður fer ekki með hlutverk framkvæmdastjóra		

GRI NÚMER	TITILL	SKÝRSLUGJÓF	BLS.	HEIMSMARKMIÐ
	STJÓRNARHÆTTIR			
102-25	Ferlar sem koma í veg fyrir hagsmunáárekstra hjá framkvæmdastjórn		9, 10, 12, 16	
102-34	Eðli og umfang atriða/málefna sem vísað var til framkvæmdastjórnar	Á ekki við		
102-35	Skýrið kjarastefnu framkvæmdastjórnar	Já		Laun framkvæmdastjóra taka mið af markaðslaunum starfsfólks í sambærilegum iðnaði
	SÍÐFERÐI OG HEILINDI			
102-38	Siðareglur, gildi, reglur	Já	5, 6, 12, 15	
102-17	Ráðgjöf vegna síðferðilegra og lagalegra málefna	Já	12	
102-17	Skilgreining á innri og ytri ferlum sem fylgt er eftir til að upplýsa um ósiðlega hegðun, lögþrótt og mál tengd heilindum fyrirtækisins	Já	12	
200	EFNAHAGUR			
201-1	Bein efnahagsleg verðmæti sem hafa skapast	Já	14	
201-2	Efnahagslegur tilkostnaður og aðrar hættur sem skapast vegna loftlagsbreytinga	Já	5, 16	
201-3	Tryggingar fyrirtækisins vegna bótaáætlunar	Já		Starfsmenn greiða lögbundnar skyldutryggingar lífeyrirsréttinda, Norðurál greiðir lögbundið mótframlag í séreignarsparnað og starfsmenn 2-4%
201-4	Fjárhagsleg aðstoð frá hinu opinbera	Já (tilgreina hvort sem er)		Fjárfestingasamningur við ríkið er ekki í gildi.
202-1	Byrjunarlaun eftir kyni miðað við lágmarksblaun á markaði	Já		Laun skv. kjarasamningi, óháð kyni
202-2	Hlutfall æðstu stjórnenda sem hafa verið ráðnir úr nærsamfélagi fyrirtækisins	Já		Þrír framkvæmdastjórar hjá Norðuráli eru frá Akranesi
203-1	Áhrif fjárfestinga í innviðum og þjónustu	Já	16	
203-2	Óbein efnahagsleg áhrif	Já	15	
204-1	Hlutfall útgjalda til birgja í nærsamfélaginu	Já	15	
205-1	Aðhættumat og aðgerðir til að auðkenna spillingu	Já	12, 16, 35	
205-2	Miðlun og þjálfun til að sporna við spillingu	Já	12, 16, 41	
205-3	Staðfest atvik um spillingu og aðgerðir	Já (ekkert tilvik)		
206-1	Heildarfjöldi lögsókna og niðurstöður mála vegna brota á samkeppnislöggum, auðhringjamyndun og einokunar.	Já		Ekkert tilvik
207-1	Útlistun á skattaumhverfi, skattastefnu og upplýsingagjöf	Já	14, 15	
207-2	Skattastjórnun, eftirlit og áhættustjórnun	11		15
207-3	Samskipti við haghafa (s.s. eftirlitsaðila) í skattamálum	já útlistun á samskiptum	11	
207-4	Skattauplýsingar eftir löndum	Skýrslan tekur einungis yfir starfsemi á Íslandi		
300	UMHVERFISMÁL			
301	EFNISNOTKUN			
301-1	Notkun hráefna eftir þyngd eða rúmmáli	Já	22, 25, 26, 32	
301-2	Hlutfall nýtra efna sem koma frá endurvinnslu	Já	23, 30	
301-3	Tilvik um innkallaðar vörur og umbúðir	Já (ef ekkert tilvik þá að greina frá því)		
302	ORKA			
302-1	Heildarmagn orkunotkunar innan fyrirtækis	Já	22, 26, 32	
302-2	Heildarmagn orkunotkunar utan fyrirtækis	Já	27	
302-3	Orkunotkun á framleiðslueiningu	Já	32	
302-4	Aðgerðir til að draga úr orkunotkun	Já	19, 20, 32	
302-5	Aðgerðir til að draga úr orkunotkun vegna vöru og þjónustu	Já	19, 20	
303	VATN OG FRÁRENNSLI			
303-1	Farli vatnsnotkunar eftir uppruna	Já	33	
303-2	Stjórnun og áhrif vatnsrennslis	Já	33	
303-3	Vatnsupptaka - heildarrúmmal notað og endurunnið	Já	33	
303-4	Heildarrennslí og sundurliðun vatnsnotkunar	Já	33	
303-5	Heildarmagn vatnsnotkunar	Já	22, 33	
304	LÍFFRÆÐILEG FJÖLBREYTNÍ			
304-1	Starfsemi í nálægð við eða á vernduðum landssvæðum	Á ekki við		

GRI NÚMER	TITILL	SKÝRSLUGJÖF	BLS.	HEIMMARKMIÐ
304-2	Áhrif starfsemi á líffræðilegan fjölbreytileika	Já	20, 34	
304-3	Verndaður eða endurreistur jarðvegur	Nei		
304-4	Fjöldi tegunda á náttúruverndarlistum sem verða fyrir umhverfisáhrifum af starfseminni	Nei		
305	LOFTSLAGSMÁL - KOLEFNISLOSUN			
305-1	Bein losun gróðurhúsalofttegunda frá framleiðslu	Já	23, 25, 27, 28	
305-2	Óbein losun gróðurhúsalofttegunda vegna orkunotkunar (Scope 2)	Já	27	
305-3	Önnur óbein losun gróðurhúsalofttegunda (Scope 3)	Já	27, 29	
305-4	Magn gróðurhúsalofttegunda á framleiðslueiningu	Já	27, 28	
305-5	Aðgerðir til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda	Já	19, 27	
305-6	Losun ósóneyðandi efna (ODS)	Já	25	
305-7	Losun köfnunarefnisoxiðs (NOx), brennisteinoxiðs (SOx) og önnur losun	Já	25	
306	ÚRGANGUR OG FRÁRENNSLI			
306-1	Heildar vatnsfrárennslu eftir viðtökustað og gæðum	Já	23	
306-2	Tegund úrgangs og ráðstöfunaraðgerðir	Já	23, 24, 31, 33	
306-3	Fjöldi tilvika og magn marktækra efnaleka	Nei	Ekkert tilvik	
306-4	Flutningur og meðferð spilliefna	Já	Flutningur er í höndum vottaðra endurvinnsluaðila	
306-5	Áhrif úrgangs/sorps á vatnsuppsprettu	Já	Ekkert tilvik	
307	UMHVERFISLÖG			
307-1	Atvirk tilgreind þar sem ekki var fylgt eftir umhverfislögum og/eða reglugerðum	Já	35	
308	Umhverfisáhrif birgja			
308-1	Greining á nýjum birgjum byggt á umhverfisviðmiðum	Já, að hluta	35	
308-2	Neikvæð umhverfisáhrif innan virðiskeðjunnar og mótvægisáðgerðir	Já	35	
400	SAMFÉLAG			
401	MANNAUÐUR			
401-1	Heildarfjöldi og hlutfall nýrra starfsmanna og starfsmannavelta eftir aldurshópum	Já, að hluta	36	
401-2	Hlunnindi fastráðinna starfsmanna í fullu starfi sem hluta-eða lausráðnir starfsmenn fá ekki	Já	37, 38	
401-3	Fæðingarorlof - Hlutfall þeirra sem snúa aftur til vinnu eftir fæðingaorlof	Já	38	
402	KJARAMÁL			
402-1	Upplýsingajöf til starfsmanna varðandi breytingar á starfsemi fyrirtækisins	Já	Grein 8.09.1 í Kjarasamningi starfsmanna Norðuráls Gi	
403	VINNUEFTIRLIT			
403-1	Skipulag og stjórnun heilbrigðis- og öryggismála	Já	40	
403-2	Áhættumat, áhættugreining og rannsókn á slysum	Já	40	
403-3	Vinnueftirlit á hættulegum störfum (aukin áhætta á þróun starfstengdra sjúkdóma)	Já		
403-4	Pátttaka starfsmanna í fræðslu og forvörnum á heilsu og öryggi í starfi (lefnistök er varða heilsu- og öryggismál í kjarasamningum)	Já	37, 41, 42	
403-5	Fræðsla og þjálfun í öryggismál/vinnueftirlit starfsmanna	Já	40, 41, 42	
403-6	Fræðsla og aðgerðir til að efla heilbrigði starfsmanna	Já	42	
403-7	Forvarnir og inngríp í tengslum við heilsu og þjónustu annarra starfsmanna	Nei		
403-8	Starfsmenn sem falla undir sérstakt heilbrigðis- og öryggisstjórnunarkerfi	Já	42	
403-9	Atvinnutengd slys	Já	41, 42	
403-10	Atvinnutengdir sjúkdómar	Já	37, 38	
404	MENNTUN OG ÞJÁLFUN			
404-1	Meðalfjöldi klukkustunda sem starfsmenn fá í þjálfun á ári eftir kyni og starfsgrein	Já	42	
404-2	Aðferðir til að stuðla að auknum tækifærum starfsmanna til að fá stöðuhækkun	Já	42	

GRI NÚMER	TITILL	SKÝRSLUGJÖF	BLS.	HEIMMARKMID
404-3	Hlutfall starfsmanna sem fá regluleg starfsmannasamtöl til þróunar í starfi, flokkað eftir kyni og starfaflokki	Já	42	
405	FJÖLBREY TILEIKI OG TÆKIFÆRI			
405-1	Fjölbreytileiki í stjórnunarstöðum og hjá starfsmönnum	Já	22, 36	
405-2	Hlutfall grunnauna og hlunninda kvenna af launum karla eftir starfi og starfsstöðvum	Já	37	
406	JAFNRÉTTI			
406-1	Brot á vinnuréttindum og mótvægisáðgerðir	Já	43, Engin tilkynnt brot	
407	FÉLAGAFRELSI			
407-1	Starfsstöðvar og birgjar sem eru í áhættu varðandi brot á rétti einstaklinga til félagafrelsí og kjarasamninga	Já	Engin tilkynnt frávik	
408	VINNA BARNA			
408-1	Starfsstöðvar og birgjar sem mögulega geta brotið á réttindum barna	Á ekki við		
409	NAUDUNGARVINNA			
409-1	Starfsstöðvar og birgjar sem mögulega geta brotið á vinnuréttindum starfsmanna	Á ekki við		
410	MANNRÉTTINDI			
410-1	Þjálfun starfsmanna í mannréttindastefnu eða verklagsreglum fyrirtækisins	Já	42	
411	MANNRÉTTINDI			
411-1	Atvik þar sem brotið er á réttindum frumbyggja	Á ekki við		
412	MANNRÉTTINDI			
412-1	Fjöldi atvika sem hafa varðað mannréttindabrot	Nei, á ekki við		
412-2	Þjálfun og fræðsla starfsmanna á mannréttindamálum	Já	42	
412-3	Samningar sem innihalda mannréttindaákvæði eða voru kortlagðir með viðmið mannréttinda að leiðarljósi	Já, að hluta	9, 12, 35	
413	NÆRSAMFÉLAG			
413-1	Aðgerðir/verkefni í samstarfi við nærsamfélagið - þróun og stöðumat	Já	11, 18, 43	
413-2	Starfsemi sem gæti haft neikvæð áhrif á nærsamfélagið	Já	20, 34	
414	SAMFÉLAGSÁHRIF BIRGJA			
414-1	Kortlagning á félagslegum kríteríum nýrra birgja	Já, að hluta	9, 12, 30, 35	
414-2	Neikvæð samfélagsáhrif í virðiskeðju og aðgerðir	Já, að hluta	9, 30, 35	
415	STEFNA			
415-1	Fjárframlag stjórnvalda	Nei	Engin fjárfamlög frá stjórnvöldum	
416	ÖRYGGI OG HEILSA VIÐSKIPTAVINA			
416-1	Mat á áhrifum á heilsu og öryggi á sviði vörum og þjónustu	Á ekki við		
416-2	Heilsa og öryggi - tilvik þar sem reglum var ekki fylgt eftir	Já	Ekkert atvik tilgreint á árinu 2021	
417	MARKAÐSMÁL			
417-1	Reglur varðandi merkingu á vörum og þjónustu	Á ekki við		
417-2	Atvik þar sem reglum var ekki fylgt eftir varðandi merkingar á sviði vörum og þjónustu	Á ekki við		
417-3	Atvik þar sem vinnuferlum var ekki fylgt í kynningar- og markaðsmálum	Á ekki við		
418	Persónuvernd viðskiptavina			
418-1	Kvartanir er varða brot á persónuvernd eða tap á gögnum viðskiptavina	Nei	Engin tilvik	
419	Fylgni við lög og reglur			
419-1	Atvik þar sem lögum og reglugerðum var ekki fylgt eftir á sviði félags- og efnahagsmála	Nei	Engin tilvik	

